

Monitor Sociaal Domein Maastricht 2020

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting - 5

Sociaal Domein - 9

Gebruik ondersteuning Sociaal Domein - 11

Financiën Sociaal Domein - 12

Wmo - 13

Gebruik individuele voorzieningen Wmo - 15

Financiën Wmo - 20

Jeugdhulp - 21

Gebruik voorzieningen Jeugdhulp - 23

Financiën Jeugdhulp - 26

Moties - 28

Doorlooptijden Wmo - 29

Motie wachtlijsten Jeugdhulp - 30

Onderwijs - 31

Gebruik van de voorzieningen - 34

Financiën Onderwijs - 35

Participatiewet en Schuldhulpverlening - 36

Gebruik van de voorzieningen - 38

Financiën - 40

Projecten - 41

Krachtenbundeling/Sociaal Team Plus - 42

POH Jeugd - 43

Bedrijfsvoering - 45

Beroep/Bezwaar/Klachten - 46

Clïentervaringsonderzoek Jeugdhulp in Coronatijd - 47

Bijlagen - 50

Definities - 51

Kaart Maastricht met buurtindeling - 52

Indeling voorzieningen Wmo en Jeugdhulp - 53

Voorwoord

Beste Raadsleden,

De monitor sociaal domein 2020 bevat gegevens over alle individuele voorzieningen van het sociaal domein die vorig jaar op indicatie zijn verstrekt in Maastricht. Gezien de doelstelling om ook de collectieve kracht van de samenleving te versterken, wordt hierin tevens (deels) informatie verstrekt over de inzet van collectieve en algemene voorzieningen¹. De monitor biedt daarmee inzicht in de gemeentelijke inzet om de individuele kracht van burgers te versterken en in de ondersteuning van mensen die (tijdelijk of permanent) geen regie over hun eigen leven kunnen voeren en/of een chronische beperking hebben.

Leeswijzer: per hoofdstuk kunt u eerst in één oogopslag de belangrijkste cijfers over 2020 zien in het zogenaamde “dashboard”. Vervolgens wordt per hoofdstuk- en per beleidspijler- een toelichting gegeven op de cijfers zoals deze zijn weergegeven in het dashboard met daarnaast een inhoudelijke duiding en beschrijving. In de bijlagen zijn een aantal belangrijke overzichten gebundeld zodat de monitor eenvoudig te lezen is. Zo is er een definitielijst opgenomen, een kaart van Maastricht met daarop de buurtindeling en een indeling van de voorzieningen Wmo en Jeugdhulp.

In het kader van de motie “Sociaal Domein praktijkvoorbeelden delen met de Raad” verwijzen we naar het Casusboek van de 50-gezinnenaanpak. In dit casusboek zijn een vijftal casussen uitgewerkt. Hierin reflecteren vijf Maastrichtse gezinnen op wat deze aanpak voor hun leven betekend heeft. Ook wordt bij elke casus aangegeven op welke wijze de professionals gekomen zijn tot de afweging in het maken van maatwerk. Het casusboek kunt u vinden op: [RIB--Casusboek_50_gezinnen_aanpak.pdf \(parlaeus.nl\)](https://parlaeus.nl/RIB--Casusboek_50_gezinnen_aanpak.pdf)

In de digitale informatieronde van 22 juni 2021 staat de monitor Sociaal Domein geagendeerd.

Hoogachtend,
De portefeuillehouders Sociaal Domein

Anita Bastiaans
Wethouder Welzijn, Zorg, Gezondheid en Diversiteit

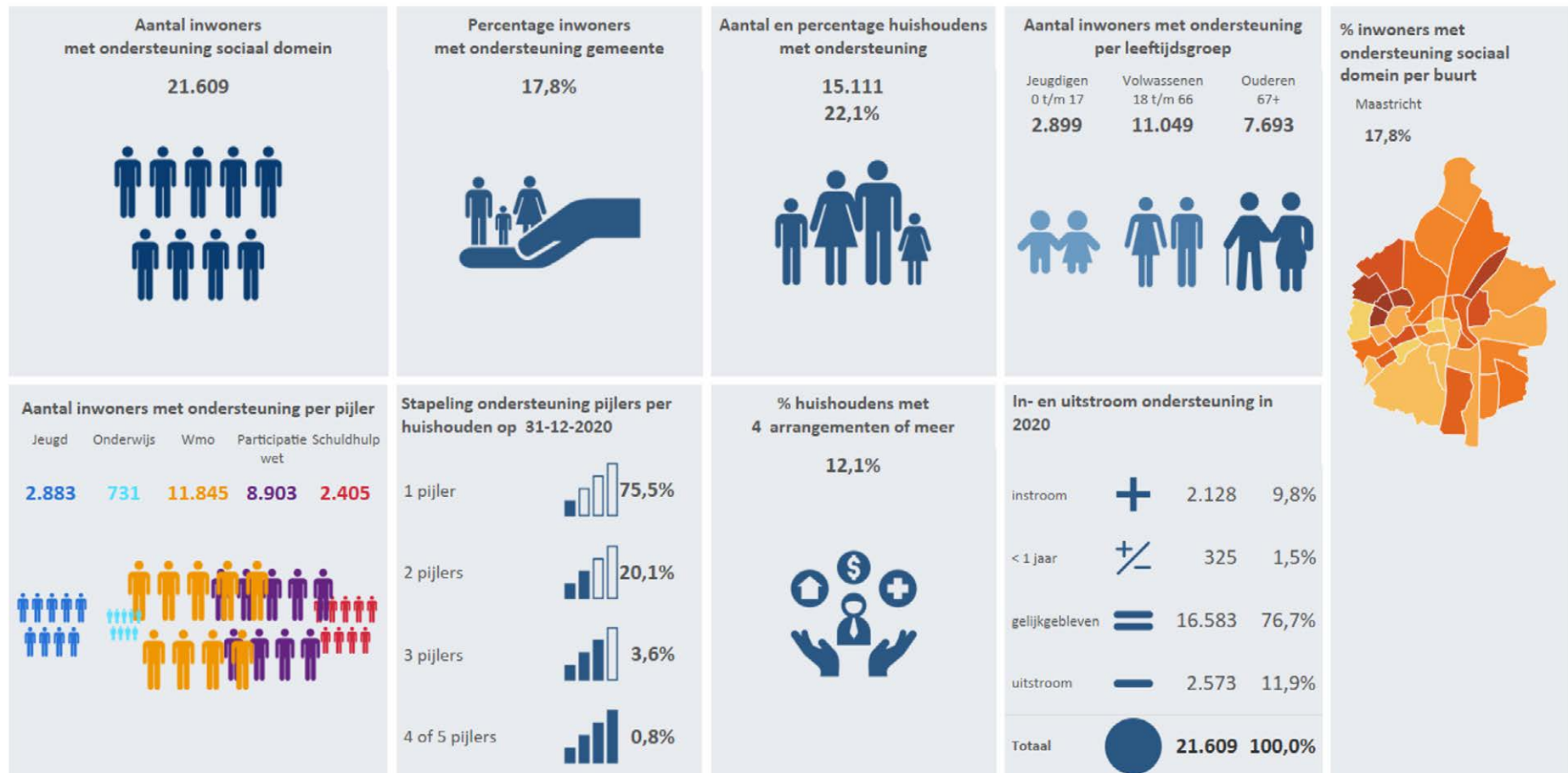
Bert Jongen
Wethouder Onderwijs, Jeugdzorg, Stadsbeheer en Hospitality

Frans Bastiaens
Wethouder Organisatie, Sociale Zaken, Ouderenbeleid en Cultuur

¹ Zie voor de definitie van algemene voorzieningen de bijlage op pagina 51

Samenvatting

Samenvatting Sociaal Domein 2020

Samenvatting

Het College van B&W biedt de Monitor Sociaal Domein aan dat u een beeld geeft over het hele jaar 2020 gebaseerd op de feiten en ontwikkelingen zoals deze op dit moment bekend zijn. Deze monitor bevat gegevens over alle individuele voorzieningen van het sociaal domein die op indicatie zijn verstrekt in Maastricht. De monitor biedt daarmee inzicht in de gemeentelijke inzet om de individuele kracht van burgers te versterken en in de ondersteuning van mensen die tijdelijk of permanent geen regie over hun eigen leven kunnen voeren en/of een chronische beperking hebben.

Het gebruik van de voorzieningen

Het dashboard op pagina 6 geeft weer in welke mate er in 2020 gebruik is gemaakt van de voorzieningen. In 2020 ontvangt 17,8% van de Maastrichtse inwoners ondersteuning vanuit het Sociaal Domein. Dit betekent een stijging van 1,3% ten opzichte van 2019. In totaal hebben 21.609 inwoners ondersteuning ontvangen door de inzet van één- of meerdere voorzieningen.

Circa 51% (11.049 inwoners) van de 21.609 inwoners die ondersteuning ontvangen is in de leeftijd van 18 t/m 66 jaar. Van de 21.609 inwoners met ondersteuning ontvangt circa 55% (11.845 inwoners) deze ondersteuning in het kader van de Wmo. In 2020 bedraagt het aantal huishoudens met ondersteuning 15.111. Dit is 22,1% van het totaal aantal Maastrichtse huishoudens.

In het overzicht “Stapelingsondersteuning pijlers per huishouden op 31-12-2020” is af te lezen dat circa 24,5% van de Maastrichtse huishoudens een voorziening ontvangt uit 2 of meer beleidspijlers (Wmo, Jeugdwet, Participatiewet, schuldhulpverlening en/of onderwijs). Bij ruim 12% van de huishoudens bestaat de ondersteuning uit 4 of meer arrangementen per huishouden.

Op de kaart van Maastricht wordt aangegeven hoeveel inwoners met ondersteuning vanuit het Sociaal Domein woonachtig zijn in Maastricht- onderverdeeld naar buurt. Hoe donkerder de oranje kleur, hoe meer inwoners met ondersteuning in de betreffende buurt wonen.

De buurten met procentueel de meeste inwoners met een voorziening zijn:

1. Malpertuis (35%)
2. Pottenberg (34%)
3. Caberg (31%)
4. Nazareth (31%)
5. Malberg (30%)

Er zijn in 2020 geen noemenswaardige verschuivingen waar te nemen ten opzichte van eerdere jaren. Net als stadsbreed, is het percentage inwoners met een voorziening per buurt gestegen t.o.v. 2019.

In- en uitstroom van de voorzieningen

Ruim 76% van de inwoners die in 2020 ondersteuning hebben ontvangen vanuit het Sociaal Domein ontvingen ook in 2019 ondersteuning. In 2020 zijn er binnen het sociaal domein meer inwoners uitgestroomd dan ingestroomd². 1,5% van de inwoners heeft ondersteuning ontvangen in 2020 voor een periode korter dan 1 jaar. Deze inwoners zijn dus zowel ingestroomd- als uitgestroomd in 2020.

Financiën

Het totaal begroot budget voor de kosten van de voorzieningen in het Sociaal Domein (Jeugd, Wmo, Participatiewet en Onderwijs) bedraagt voor 2020 € 128,2 miljoen³ (zie tabel 1). ⁴Ten opzichte van deze begroting bestaat er een negatief resultaat van € 2,7 miljoen.

Financiën totaal (x miljoen)	2019			2020		
	Begroting	Realisatie	Resultaat	Begroting	Realisatie	Resultaat
Jeugd	€ 33,6	€ 41,3	€ -7,7	€ 39,0	€ 42,9	€ -3,9
Onderwijs	€ 0,6	€ 0,9	€ -0,3	€ 0,9	€ 0,8	€ 0,1
Wmo	€ 72,2	€ 71,9	€ 0,3	€ 74,4	€ 74,5	€ -0,1
Participatiewet	€ 17,3	€ 16,4	€ 0,9	€ 13,9	€ 12,8	€ 1,2
Totaal	€ 123,7	€ 130,5	€ -6,8	€ 128,2	€ 131,0	€ -2,7

Tabel 1

Dit resultaat bestaat uit een negatief resultaat van € 3,9 miljoen op Jeugd en € 0,1 miljoen op Wmo. De Participatiewet & WSW sluit aan de lasten kant met een positief resultaat van € 1,2 miljoen.

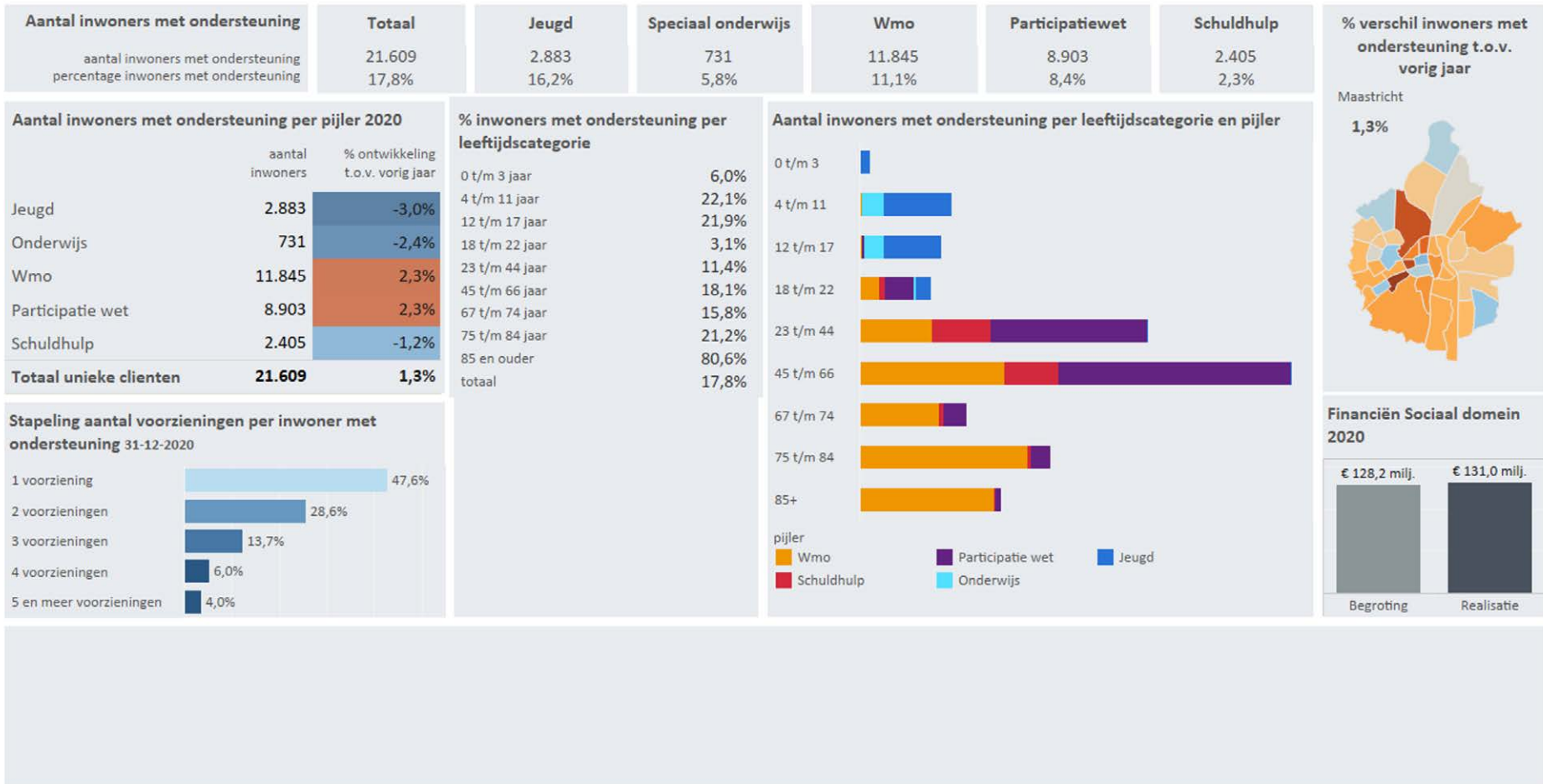
² Zie voor de definitie van instroom en uitstroom de bijlage op pagina 51

³ Voor de participatiewet geldt dat de bedragen I-deel en W-deel vanaf 2020 inclusief de baten is.

⁴ Omwille van de vergelijkbaarheid met de cijfers van vorig jaar zijn de kosten voor Corona niet meegenomen omdat de gemeente Maastricht voor deze kosten gecompenseerd is door het Rijk en dat het College richting de zorgaanbieders gecommuniceerd heeft dat zij niet meer besteedt dan hetgeen zij van het Rijk heeft ontvangen. Om deze reden wijken de gepresenteerde cijfers af van de jaarrekening m.b.t. het programma Sociaal Domein.

Sociaal Domein

Sociaal Domein 2020

Gebruik ondersteuning Sociaal Domein

Het dashboard op pagina 10 geeft het percentage inwoners aan dat in 2020 gebruik maakt van ondersteuning uit een bepaalde pijler. Zo ontvangt 16,2% van de inwoners één- of meerdere vormen van ondersteuning in het kader van Jeugdhulp en 11,1% van de inwoners ontvangt ondersteuning vanuit de Wmo.

Op de kaart van Maastricht wordt de wijziging van het aantal inwoners dat in 2020 ondersteuning ontvangt weergegeven, onderverdeeld naar buurt. In de blauwe buurten zijn er minder inwoners die ondersteuning ontvangen ten opzichte van 2019. Hoe donkerder de oranje kleur, hoe groter de stijging is van het aantal inwoners dat ondersteuning ontvangt in de betreffende buurt. In de buurten met een grijze kleur is het aantal inwoners met ondersteuning nagenoeg gelijk aan 2019.

De grootste stijging is zichtbaar in de volgende buurten: Biesland (+ ca. 26,5%), Kommelkwartier (+ ca. 21%), Boschpoort/Frontenkwartier (+ca. 20%) en Boschstraatkwartier (+ca. 14%).

In de tabel van het aantal inwoners per hoofdarrangement is te zien dat het aantal inwoners met één- of meerdere voorzieningen in het kader van Jeugdhulp, Onderwijs en Schuldhulp in 2020 is gedaald ten opzichte van 2019. Het aantal inwoners met een Wmo-voorziening en/of ondersteuning vanuit de Participatiewet is in 2020 gestegen ten opzichte van 2019.

Ruim 47% van de inwoners ontvangt 1 voorziening. De stapeling van 2 of meer voorzieningen per inwoner bedraagt in 2020 ruim 52%.

De meeste ondersteuning wordt ontvangen door de 85-plussers. Ruim 80% van de Maastrichtse 85-plussers ontvangt één- of meerdere vormen van ondersteuning.

Voor de 85-plussers geldt dat zij hoofdzakelijk ondersteuning ontvangen uit de Wmo en dit beeld zien we ook terug bij de 67 t/m 84-jarigen. De inwoners in de leeftijd van 23 t/m 66 jaar ontvangen voornamelijk ondersteuning vanuit de Participatiewet.

Financiën Sociaal Domein

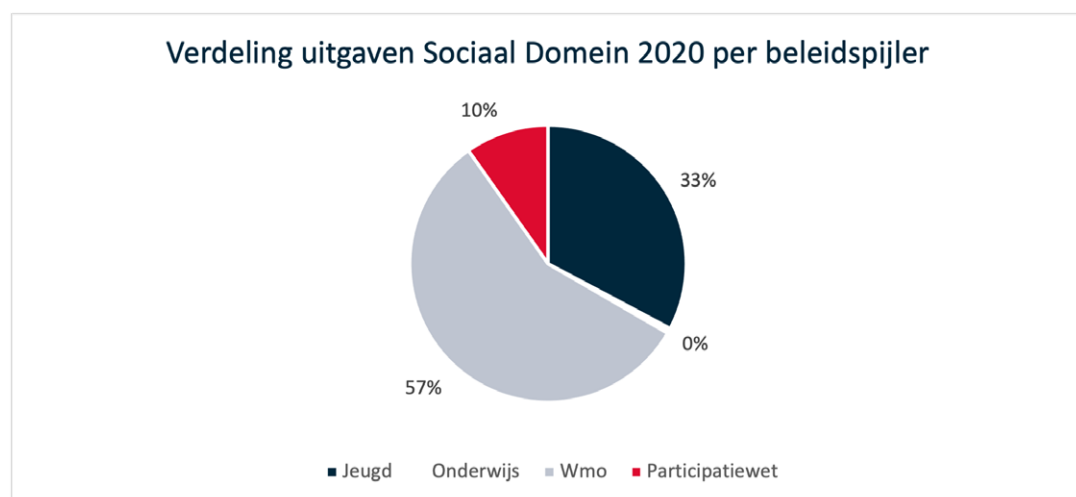
Het totaal begroot budget voor de kosten van de voorzieningen in het Sociaal Domein (Jeugd, Wmo, Participatiewet en Onderwijs) bedraagt voor 2020 € 128,2 miljoen⁵ (zie tabel 1)⁶. Ten opzichte van deze begroting bestaat er een negatief resultaat van € 2,7 miljoen.

Financiën totaal (x miljoen)	2019			2020		
	Begroting	Realisatie	Resultaat	Begroting	Realisatie	Resultaat
Jeugd	€ 33,6	€ 41,3	€ -7,7	€ 39,0	€ 42,9	€ -3,9
Onderwijs	€ 0,6	€ 0,9	€ -0,3	€ 0,9	€ 0,8	€ 0,1
Wmo	€ 72,2	€ 71,9	€ 0,3	€ 74,4	€ 74,5	€ -0,1
Participatiewet	€ 17,3	€ 16,4	€ 0,9	€ 13,9	€ 12,8	€ 1,2
Totaal	€ 123,7	€ 130,5	€ -6,8	€ 128,2	€ 131,0	€ -2,7

Tabel 1

In 2020 gaat circa 57% van de uitgaven binnen het Sociaal Domein naar de Wmo en circa 33% naar Jeugdhulp (zie afbeelding 1). Dit is een stijging van respectievelijk circa 2% en circa 1% ten opzichte van 2019.

De uitgaven in het kader van de Participatiewet zijn in 2020 met 2% gedaald naar 10% van de totale uitgaven binnen het Sociaal Domein.

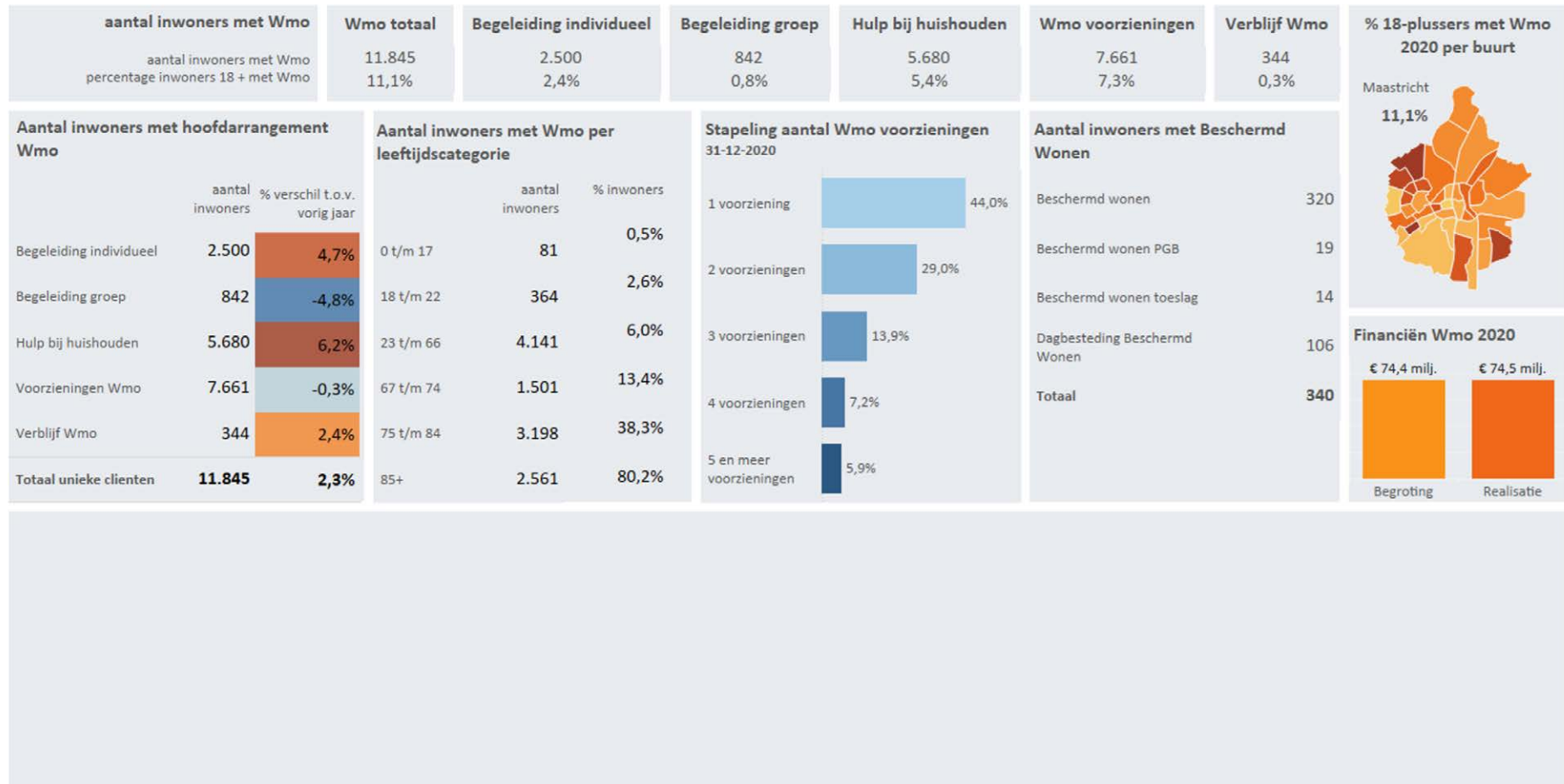
Afbeelding 1

⁵ Voor de participatiewet geldt dat de bedragen I-deel en W-deel vanaf 2020 inclusief de baten is.

⁶ Omwille van de vergelijkbaarheid met de cijfers van vorig jaar zijn de kosten voor Corona niet meegenomen omdat de gemeente Maastricht voor deze kosten gecompenseerd is door het Rijk en dat het College richting de zorgaanbieders gecommuniceerd heeft dat zij niet meer besteedt dan hetgeen zij van het Rijk heeft ontvangen. Om deze reden wijken de gepresenteerde cijfers af van de jaarrekening m.b.t. het programma Sociaal Domein.

Wmo

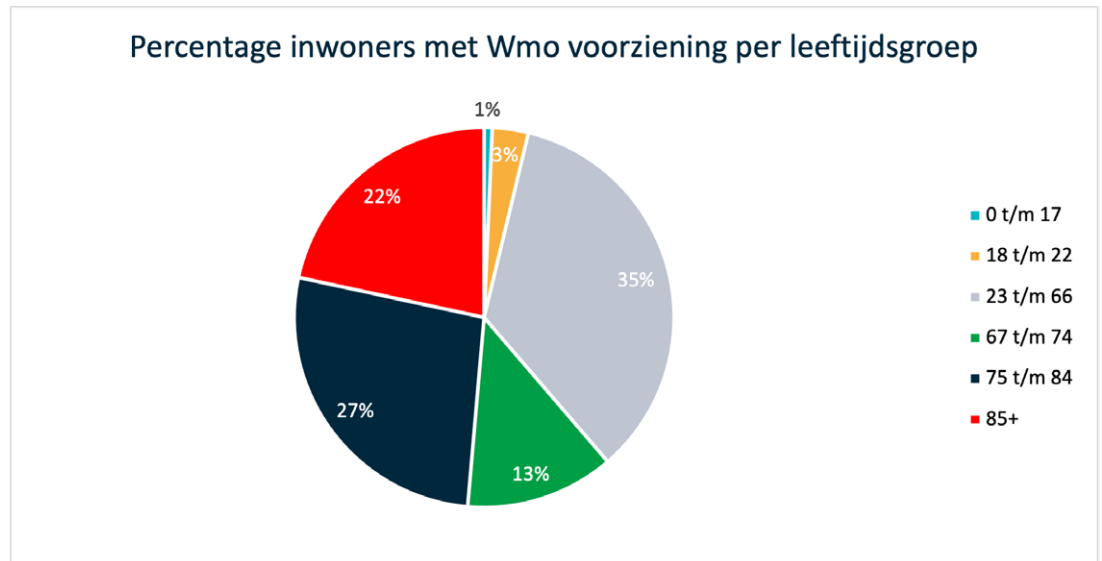
Wmo 2020

Gebruik individuele voorzieningen Wmo

Het dashboard op pagina 14 laat zien dat het aantal inwoners met ondersteuning vanuit de Wmo bedraagt in 2020 11.845. Dit is een stijging van ruim 2% ten opzichte van 2019. Ruim 11% van de Maastrichtse inwoners van 18 jaar en ouder ontvangt één- of meerdere voorzieningen in het kader van de Wmo.

Bijna 50% van de inwoners met een Wmo voorziening is 75 jaar of ouder en circa 35% van de inwoners met een Wmo-voorziening is in de leeftijd van 23 t/m 66 jaar (zie afbeelding 2). Ruim 80% van de Maastrichtse 85-plussers heeft één- of meerdere Wmo voorzieningen.

Afbeelding 2

Op de kaart van Maastricht wordt per buurt aangegeven hoeveel inwoners met ondersteuning vanuit de Wmo woonachtig zijn in de betreffende buurt. Hoe donkerder de kleur, hoe meer inwoners met ondersteuning vanuit de Wmo in de betreffende buurt wonen.

De buurten met procentueel de meeste inwoners met een Wmo-voorziening in 2020 zijn:

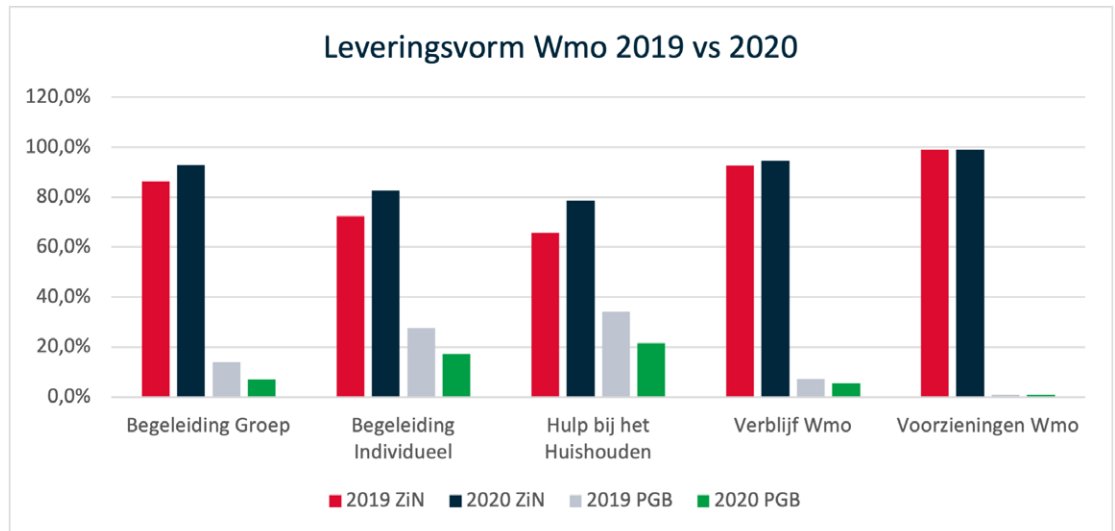
1. Oud Caberg/Lanakerveld (23,5%)
2. Campagne (23%)
3. Vroendaal (21%)
4. Malberg (20%)

Ruim 44% van de inwoners met een Wmo voorziening ontvangt 1 voorziening.

7 Zie voor de definitie van ZiN de bijlage op pagina 51

Leveringsvormen Wmo

In 2020 wordt het overgrote deel van de ondersteuning in natura geleverd (91%). Dit is 6% meer dan in 2019. In afbeelding 3 is te zien dat het aandeel Zorg in Natura (ZiN)⁷ bij alle voorzieningen is gestegen ten opzichte van 2019 behalve bij de voorzieningen Wmo⁸. Bij de voorzieningen Wmo is dit aandeel exact gelijk gebleven. Bij de voorziening Hulp bij het Huishouden is dit verschil het grootst (een stijging van bijna 13% in 2020 ten opzichte van 2019).

Afbeelding 3

De relatieve daling van het aantal PGB's⁹ ten opzichte van ZiN lijkt zijn oorzaak te vinden in de volgende redenen:

- De leeftijdsopbouw van het Wmo bestand: het beheren van een PGB om zorg/hulp in te kopen en aan te sturen vraagt voldoende aanwezigheid van zelfregie. Dit wordt lastiger naarmate men ouder wordt. Het ontzorgen door te kiezen voor Zorg in Natura blijkt aantrekkelijker voor de grootste groep ouderen in de Wmo;
- Toename Omnibuzz: de grootste groep ontvangers van maatwerkvoorzieningen¹⁰ betreft Omnibuzz. Dit is een voorziening die niet in PGB kan worden verstrekt;
- Afname PGB-alfahulp binnen de voorziening Hulp bij het Huishouden: PGB-alfahulp bevindt zich in een (gedwongen) sterfhuiskonstructie als gevolg van regulering door het Rijk. Het kan daarmee niet meer worden toegekend aan nieuwe cliënten en neemt enkel nog af. Een regulier PGB blijkt in de meeste gevallen geen oplossing voor deze groep cliënten.

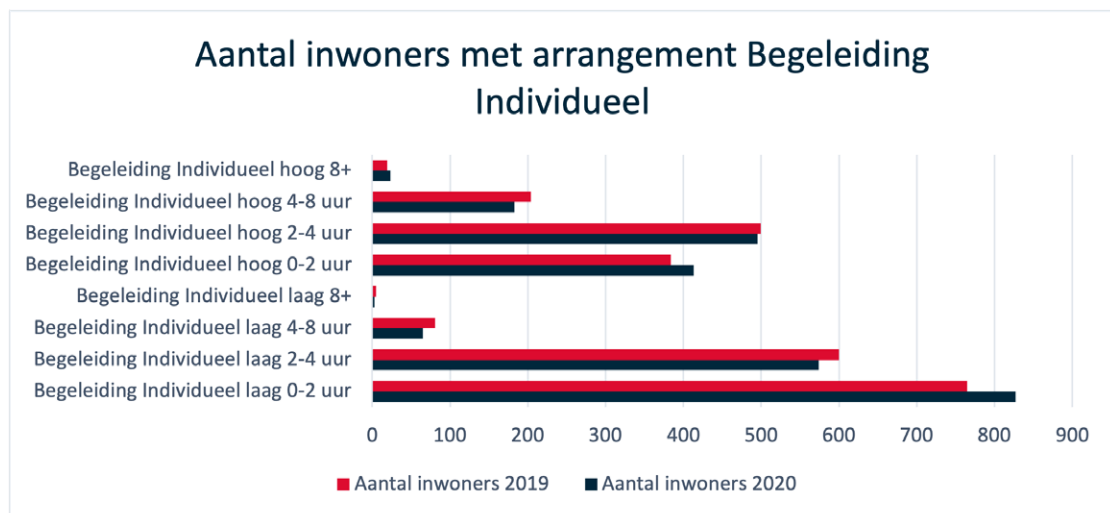
Begeleiding individueel

Het aantal inwoners met een arrangement voor Begeleiding Individueel is in 2020 4,7% hoger ten opzichte van 2019. Als we kijken naar de soort voorziening binnen het arrangement Begeleiding Individueel (zie afbeelding 4 op de volgende pagina) zien we een stijging bij de arrangementen Begeleiding Individueel laag 0-2 uur (stijging van 8,1%) en bij de arrangementen Begeleiding Individueel hoog 0-2 uur (stijging van 7,6%). Verder is er een grote verschuiving te zien van het arrangement Begeleiding Individueel laag 8 uur en meer (-40%) naar Begeleiding Individueel hoog 8 uur en meer (+21,1%). Qua absolute aantallen gaat het hier om een klein aantal inwoners. Respectievelijk een daling van 2 inwoners en een stijging van 4 inwoners.

⁸ Voor een indeling van de voorzieningen Wmo zie de bijlage op pagina 53.

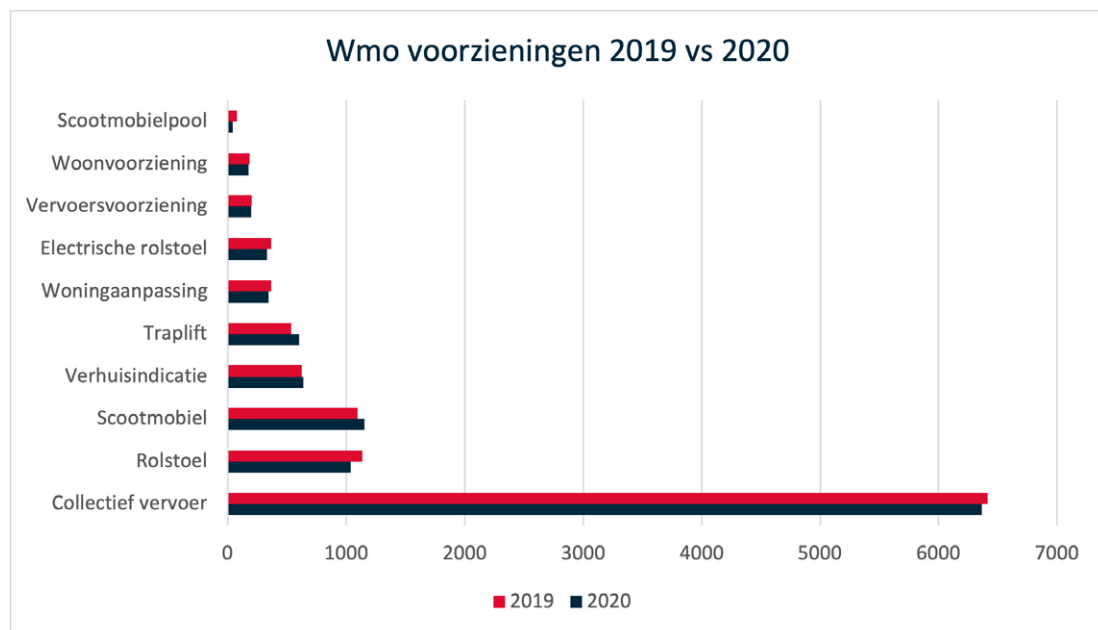
⁹ Zie voor de definitie van PGB de bijlage op pagina 51.

¹⁰ Zie voor de definitie van maatwerkvoorzieningen de bijlage op pagina 53.

Afbeelding 4

In afbeelding 5 is te zien dat binnen de Wmo voorzieningen het aantal inwoners in 2020 met een indicatie voor een traplift het meest is gestegen (stijging van ruim 12%). De grootste daling is zichtbaar bij de voorziening van de scootmobielpool. Deze is in 2020 gedaald met circa 46% ten opzichte van 2020.

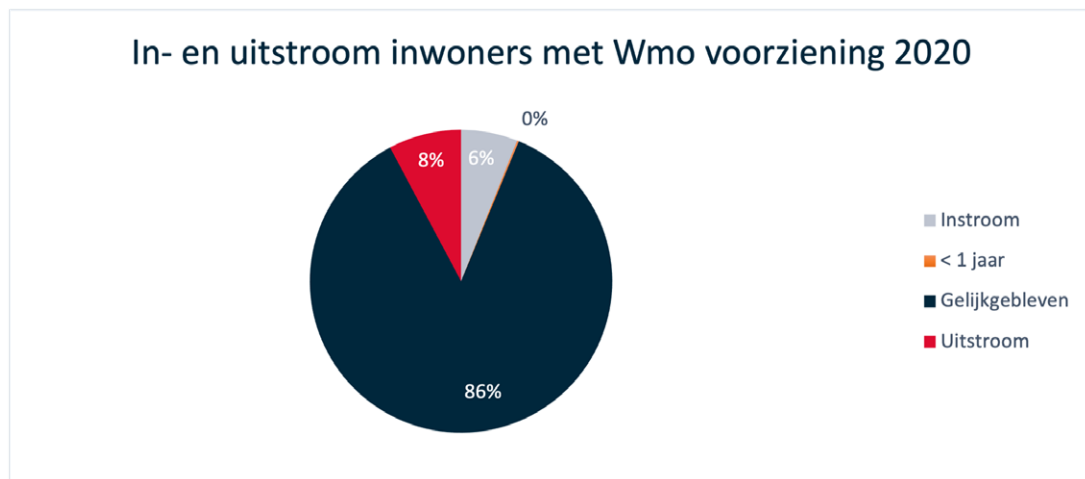
Afbeelding 5

In- en uitstroom

Afbeelding 6 op de volgende pagina laat zien dat circa 86% van de inwoners met ondersteuning vanuit de Wmo ook in 2019 al een vorm van ondersteuning vanuit de Wmo ontving. Het percentage uitstroom is met 8% iets hoger dan het percentage instroom.

Bijna 62% van de inwoners met ondersteuning vanuit de Wmo is ouder dan 67 jaar. Zij hebben in meer of mindere mate beperkingen op basis van ouderdom. Er is zelden perspectief dat deze ouderdomsgebreken weggaan of afnemen, eerder omgekeerd. De groep daaronder heeft vaak aangeboren beperkingen en/of aandoeningen die niet op een later moment zijn opgetreden (niet aangeboren hersenletsel, beperkingen door ongeval etc.). Ook daar is vaak weinig perspectief op verbetering c.q. uitstroom.

Enkel de groep inwoners binnen Beschermd wonen blijkt in staat om uit te stromen uit de Wmo, en in enkele gevallen jongere volwassenen tot circa 45 jaar met de indicatie individuele begeleiding of inwoners met een kortdurende indicaties bijvoorbeeld Hulp bij het Huishouden na een ziekenhuisopname. Voor het overgrote deel is de uitstroomreden overlijden of opnamen in een zorginstelling (WLZ). Inwoners met een indicatie voor ondersteuning vanuit de Wmo hebben deze dus meestal voor hele lange tijd.

Afbeelding 6

De instroom is het hoogst bij de voorziening Hulp bij het Huishouden (zie tabel 2). In 2020 betreft het instroompercentage voor deze voorziening circa 43% (442 inwoners) ten opzichte van de totale instroom in 2020 (1.030 inwoners). In 2019 bedroeg het instroompercentage bij de voorziening Hulp bij het Huishouden ruim 38% ten opzichte van de totale instroom in 2019. De stijging van de voorziening Hulp bij het Huishouden is toe te schrijven aan het abonnementstarief Wmo en de autonome stijging door vergrijzing en langer thuis wonen.

	Voorziening	Aantal inwoners
instroom 2020	Begeleiding groep	39
	Begeleiding individueel	167
	Hulp bij huishouden	442
	Verblijf Wmo	18
	Voorzieningen Wmo	364

Tabel 3

De uitstroom is het hoogst bij de voorzieningen Wmo. In 2020 is circa 57% uitgestroomd (751 inwoners) ten opzichte van de totale uitstroom in 2020 (1.325 inwoners) (zie tabel 3 op de volgende pagina). Binnen de groep voorzieningen Wmo zijn de meeste inwoners uitgestroomd uit de voorziening van Collectief vervoer (daling van 60%).

Uit de managementinformatie van Omnibuzz blijkt het volgende: Over heel 2020 is het cliëntenbestand met Maastrichtse pashouders met 4,68% gedaald van 5.958 pashouders op 1 januari 2020 naar 5.679 pashouders op 31 december 2020. De belangrijkste oorzaak voor deze daling lijkt COVID-19, al dient gezegd te worden dat het aantal sterfgevallen binnen het cliëntenbestand niet significant hoger is dan in afgelopen jaren. Wel is duidelijk te zien dat minder nieuwe cliënten instromen, terwijl de uitstroom op hetzelfde niveau blijft als voorgaande jaren. Dit leidt dus per saldo tot minder cliënten. Er zijn meer drempels dan voorheen voor potentiële cliënten om de aanvraag te starten door de vele activiteiten die door Corona wegvielen en de algemene opdracht om

zoveel mogelijk thuis te blijven. Ook de reisbehoefte zal bij veel mensen (tijdelijk) zijn afgenomen vanwege de restricties aan bezoek, de avondklok, het sluiten van winkels, activiteiten etc. en/of het mijden van contact vanuit gezondheidsrisico's. Ook binnen Omnibuzz werden aanpassingen gedaan over wie vervoerd mocht worden, onder welke voorwaarden, en welke hulpmiddelen wel- en niet mee mochten in de taxi. Mensen waren zodoende minder geneigd om Omnibuzz aan te vragen omdat er geen concreet reisdoel was. Dit is een aandachtspunt voor als de pandemie voorbij is; het kan zijn dat er een 'inhaalslag' plaatsvindt en een piek ontstaat in nieuwe aanvragen zo gauw reizigers gevaccineerd zijn en de bewegensbeperkende maatregelen worden versoepeld c.q. opgeheven.

	Voorziening	Aantal inwoners
uitstroom 2020	Begeleiding groep	45
	Begeleiding individueel	145
	Hulp bij huishouden	374
	Verblijf Wmo	10
	Voorzieningen Wmo	751

Tabel 3

Financiën Wmo

De relatieve daling van PGB's ten opzichte van ZiN heeft de kostentoeename binnen de uitgaven aan Hulp bij het Huishouden als bijkomend effect doordat HbH- ZiN 75% duurder is dan PGB-alfahulp. Deze beweging is aanleiding om in te zetten op het vaker verstrekken van HbH in de vorm van een PGB. Hiertoe wordt in 2021 een aanpak ontwikkeld zodat de eerste effecten in 2021 zichtbaar worden. Dit vanuit de overtuiging dat er ook binnen de nieuwe instroom HbH een beperkt aantal cliënten in staat is- en ook enthousiast is- om een PGB te beheren, mits zij hierbij voldoende gefaciliteerd worden. Dit vergt van de toegang om mensen te gidsen richting PGB, iets dat in voorgaande jaren nauwelijks gebeurde. Op jaarbasis moet vanaf 2021 +4% van het aantal uren ZiN worden omgebogen naar een PGB om de bezuiniging te realiseren.

Lasten/bate	Categorie	Jaarbedragen x € 1 mln.	Jaar		
		onderdeel	2019	2020	
Lasten	Wmo begeleiding en beschermd wonen	Begeleiding PGB	€ 1,7	€ 1,6	
		Begeleiding ZiN - incidenteel*	€ -0,2	€ 0,6	
		Begeleiding ZiN	€ 15,8	€ 14,0	
		Beschermd Wonen PGB	€ 2,7	€ 2,7	
		Beschermd Wonen ZiN	€ 25,0	€ 26,4	
		Beschermd Wonen ZiN - incidenteel*	€ -0,7	€ 0,4	
		Cliëntondersteuning MEE	€ 1,2	€ 1,2	
		Innovatie	€ 0,0	€ 0,2	
		Mantelzorgcompliment en inkomensvoorziening	€ 1,8	€ 1,7	
		Uitvoeringskosten	€ 1,4	€ 1,4	
		subtotaal	€ 48,6	€ 50,2	
		Wmo-overig	Hulp bij huishouden	€ 12,5	€ 13,9
			Rolstoelen	€ 0,9	€ 1,1
	Vervoersvoorzieningen collectief		€ 3,0	€ 2,1	
	Vervoersvoorzieningen individueel		€ 0,7	€ 0,7	
	Woonvoorzieningen		€ 1,7	€ 1,1	
	Algemene voorzieningen		€ 1,0	€ 1,2	
	Uitvoeringskosten		€ 3,6	€ 4,3	
	subtotaal		€ 23,3	€ 24,3	
	Totaal	subtotaal	€ 71,9	€ 74,5	
	Budget	Wmo begeleiding en beschermd wonen	Budget Wmo begeleiding en beschermd wonen	€ 51,6	€ 53,1
			subtotaal	€ 51,6	€ 53,1
		Wmo-overig	Budget Wmo overige individuele voorzieningen	€ 20,6	€ 21,3
subtotaal			€ 20,6	€ 21,3	
Totaal	subtotaal	€ 72,2	€ 74,4		
Resultaat	Wmo begeleiding en beschermd wonen	Resultaat Wmo begeleiding en beschermd wonen	€ 3,0	€ 2,9	
		subtotaal	€ 3,0	€ 2,9	
	Wmo-overig	Resultaat Wmo overige individuele voorzieningen	€ -2,7	€ -3,0	
		subtotaal	€ -2,7	€ -3,0	
		Totaal	subtotaal	€ 0,3	€ -0,1

Tabel 4

* betreft het resultaat afwikkeling voorgaande jaren en terugbetalingen naar aanleiding van rechtmatigheidsonderzoeken.

Jeugdhulp

Jeugdhulp 2020

Gebruik individuele voorzieningen Jeugdhulp

Het dashboard op pagina 22 laat zien dat het aantal jeugdigen dat in 2020 één- of meerdere voorzieningen in het kader van Jeugdhulp heeft ontvangen 2.883 bedraagt. Dit is een daling van 3% ten opzichte van 2019.

In totaal heeft 16,2% van de jeugdigen¹¹ in de leeftijd van 0 t/m 17 jaar een voorziening voor Jeugdhulp.

Landelijk bedraagt dit percentage 11,9%. Meer dan 80% van de Jeugdigen met Jeugdhulp is in de leeftijd van 4 t/m 17 jaar.

Op de kaart van Maastricht wordt per buurt aangegeven hoeveel jeugdigen met ondersteuning vanuit Jeugdhulp woonachtig zijn in de betreffende buurt. Hoe donkerder de kleur, hoe meer jeugdigen met ondersteuning vanuit Jeugdhulp in de betreffende buurt wonen.

De buurten met procentueel de meeste jeugdigen met ondersteuning zijn:

1. Nazareth (31%)
2. Malpertuis (24%)
3. Pottenberg (22%)
4. Mariaberg (22%)

Ruim 53% van de jeugdigen ontvangt 1 voorziening in het kader van Jeugdhulp.

Bijna 96,5% van de jeugdigen ontvangt de ondersteuning middels Zorg in Natura (ZiN). Dit is bijna 1,5% hoger dan in 2019.

Verwijzers Jeugdhulp

In de tabel van de verdeling verwijzers Jeugd is te zien dat bijna 44% van de verwijzingen heeft plaatsgevonden door de gemeentelijke toegang. In ruim 25% is de verwijzing afgegeven door de huisarts. Dit beeld is ongeveer gelijk aan voorgaande jaren.

Als we kijken naar het aandeel in de totale kosten van de verschillende verwijzers, dan zijn de gecertificeerde instellingen verantwoordelijk voor circa 30% van de totale kosten. Dat is ook niet zo verwonderlijk. Vrijwel alle jeugdigen die onder toezicht of voogdij van een gecertificeerde instelling staan, hebben daarnaast ook jeugdhulp nodig. Het zijn de meest kwetsbare jeugdigen waarbij vaak sprake is van een onveilige thuissituatie en veel aanpalende problematiek. De meeste uithuisplaatsingen vinden plaats onder deze groep.

Het aantal jeugdigen dat in 2020 gebruik heeft gemaakt van een arrangement Behandeling Individueel is ten opzichte van 2019 gestegen met 1,3%. Van alle overige arrangementen¹² hebben minder jeugdigen gebruik gemaakt dan in 2019 het geval was.

De grootste dalingen zijn zichtbaar bij de arrangementen Jeugd overig¹³ en Verblijf Jeugd. Deze zijn in beide gevallen gedaald met bijna 20%.

¹¹ In de jaarrekening rapporteren we het cijfer van het CBS (dat is 16,7%)

¹² Zie voor de definitie van arrangement de bijlage op pagina 51.

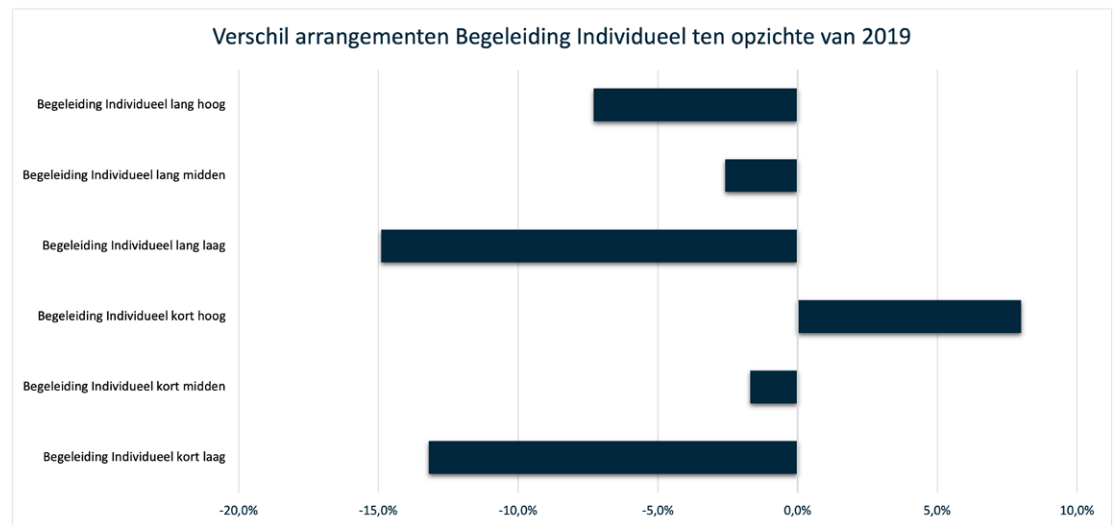
¹³ Voor een indeling van de arrangementen Jeugd overig zie de bijlage op pagina 53.

Begeleiding individueel

Als we verder inzoomen zien we dat binnen het arrangement Begeleiding Individueel een daling heeft plaatsgevonden bij alle vormen behalve bij het arrangement Begeleiding Individueel kort hoog. Van dit arrangement hebben in 2020 8% meer jeugdigen gebruik gemaakt dan in 2019 dit zijn 7 jeugdigen (zie afbeelding 7).

Het gaat hierbij om intensieve 1-op 1 begeleiding bij zwaardere problematiek, bijv. bij jeugdigen die volledig zijn uitgevallen op school of jeugdigen die in een woongroep intensieve begeleiding nodig hebben vanwege bijv. suïcidegevaar.

Het aantal jeugdigen met een arrangement Begeleiding Individueel lang laag is met 48 jeugdigen het meeste gedaald. Er wordt door de gemeente gestuurd op de inzet van het voorliggend veld als het gaat om lichtere vormen van ondersteuning.

14

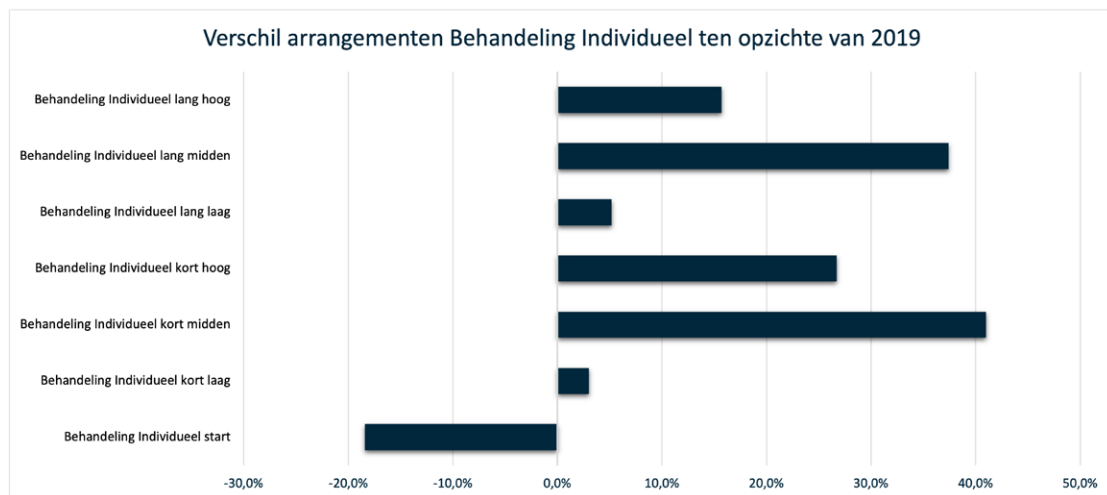
Afbeelding 7

Behandeling individueel

Als we vervolgens kijken naar het arrangement Behandeling Individueel is het beeld precies omgekeerd (zie afbeelding 8 op de volgende pagina). Van alle arrangementen Behandeling Individueel is meer gebruik gemaakt¹⁵ behalve van het arrangement Behandeling Individueel Start. Het aantal arrangementen Behandeling Individueel Start is in 2020 gedaald met ruim 18% dat zijn 115 jeugdigen. De grootste stijging is zichtbaar bij de arrangementen Behandeling Individueel kort midden (+57 jeugdigen) en Behandeling Individueel lang midden (+172 jeugdigen). Binnen de behandelarrangementen nemen de langer lopende arrangementen toe doordat jeugdigen minder snel uitstromen. Ook is er een verschuiving van laag complex- naar midden complexe zorg.

¹⁴ Het totaal van het aantal unieke jeugdigen met begeleiding individueel komt niet overeen met de absolute aantallen uit de grafiek omdat een jeugdige gedurende een kalenderjaar meer dan 1 begeleidingsarrangement kan hebben ontvangen

¹⁵ Op jaarbasis (2020 versus 2019) is er een lichte stijging van de jeugdigen met behandeling individueel. Echter per kwartaal is in de loop van de tijd wel een lichte daling te zien.

16

Afbeelding 8

Bij de transformatie van jeugdhulp wordt sterk ingezet op het terugdringen van verblijf. Jeugdigen groeien zoveel mogelijk thuis op en als dat echt niet kan, wonen ze in een huiselijke gezinssetting in een pleeggezin of gezinshuis. In 2020 laat deze ambulantisering effect zien. We zien voor het eerst sinds de decentralisatie het aantal jeugdigen in een verblijfsvorm teruglopen (zie tabel 5). In 2019 verbleven 155 jeugdigen in een groep bij een instelling. In 2020 is dit met bijna 12% gedaald naar 137. Daarnaast woonden er 208 jeugdigen in een pleeggezin of gezinshuis. Binnen de categorie jeugdigen die in een (klinische-) verblijfsgroep wonen zien we wel een verschuiving naar zwaardere vormen van verblijf met hogere tarieven en een langere verblijfsduur.

Indicatoren verblijf	2019	2020
Aantal jongeren in een pleeggezin of gezinshuis	223	208
Aantal jongeren in een klinische verblijfsgroep	155	137
Totaal aantal jongeren in jeugdhulp met verblijf	378	345

Tabel 5¹⁷

Het aantal plaatsingen in de gesloten jeugdhulp (jeugdzorg +) is de afgelopen jaren gestegen (zie tabel 6). Door de manier waarop deze kosten binnen de regio worden verdeeld ijlden deze kosten tot 2 jaar na. De stijging in 2019 en 2020 zal daarom voor Maastricht tot hogere kosten in 2021 leiden. Deze gesloten opnames vinden meestal plaats op verwijzing vanuit een gecertificeerde instelling (gedwongen kader).

Gesloten Jeugdhulp	2017	2018	2019	2020
Aantal jongeren	7	7	13	11
Aantal etmalen verblijf		934	1.776	1.221

Tabel 6

¹⁶ Het totaal van het aantal unieke jeugdigen met behandeling individueel komt niet overeen met de absolute aantallen uit de grafiek omdat een jeugdige gedurende een kalenderjaar meer dan 1 behandelingsarrangement kan hebben ontvangen

¹⁷ Deze aantallen wijken af van de aantallen uit het dashboard op pagina 22. In dit dashboard is namelijk de categorie logeren opgenomen bij verblijf.

Financiën Jeugdhulp

De totale kosten voor geïndiceerde jeugdhulp in 2020 stijgt ten opzichte van 2019 met € 1,6 miljoen ten opzichte van 2019 (zie tabel 7 Lasten Totaal). De kosten laten een stijging zien doordat de intensiteit van de ingezette hulp is toegenomen. Voor ongeveer € 1,2 miljoen hangt deze kostenstijging samen met de indexering van de tarieven voor jeugdhulp met ca. 3%. Gecorrigeerd voor de indexering stijgen de kosten als gevolg van de volumegroei met € 0,4 mln.

Lasten/baten	Jaarbedragen x € 1 mln.	Jaar	
	onderdeel	2019	2020
Lasten	Arrangementen (ZiN)	€ 28,9	€ 30,4
	Arrangementen (ZiN) - incidenteel*	€ 1,3	€ -0,2
	GGZ vrijgevestigd & consultatie	€ 0,0	€ 0,1
	Jeugdbescherming	€ 2,4	€ 2,4
	JeugdzorgPlus	€ 0,5	€ 0,6
	Innovatie	€ 2,0	€ 2,3
	Landelijke Inkoop+maatwerk	€ 1,5	€ 1,7
	Persoonsgebonden budget (PGB)	€ 0,7	€ 0,7
	Uitvoeringskosten	€ 4,0	€ 4,9
	Totaal	€ 41,3	€ 42,9
Budget	Budget	€ 33,6	€ 39,0
Resultaat	Resultaat	€ -7,7	€ -3,9

Tabel 7

* betreft het resultaat afwikkeling voorgaande jaren en terugbetalingen naar aanleiding van rechtmatigheidsonderzoeken.

De uitvoeringskosten bestaan uit de kosten voor toegang, inkoop en beleid bij de gemeente en de uitvoeringskosten van Veilig Thuis voor het onderdeel jeugd. De stijging van de uitvoeringskosten ten opzichte van 2019 is het gevolg van extra inzet van personeel bij de toegang (werkdruk en ziektevervanging) en een hogere bijdrage aan Veilig Thuis.

De uitgaven aan innovatie zijn gestegen door een grotere inzet aan doelgroeparrangementen onderwijs-jeugdhulp¹⁸. De noodzakelijke ondersteuning op school valt, voor zover niet onderwijs gerelateerd, onder de Jeugdwet en wordt gefinancierd door gemeenten. Door doelgroeparrangementen met scholen af te sluiten wordt dit steeds meer lumpsum gefinancierd en steeds minder op basis van arrangementen op individueel niveau. Door uitbreiding van de doelgroeparrangementen verschuiven kosten van ZiN arrangementen naar deze doelgroep financiering. Er resteert nog budget uit het innovatiebudget voor lopende verplichtingen.

De verklaring voor de oplopende kosten van de verblijfsarrangementen ligt in de toename van het aantal gedeclareerde etmalen per jeugdige. Dit is verklaarbaar vanuit de afspraken over continuering van zorg in de Coronatijd waarbij ook etmalen konden worden gedeclareerd wanneer de jeugdige thuis verbleef en (alternatieve) zorg werd geboden.

¹⁸ Een inhoudelijke beschrijving van de Doelgroeparrangementen Onderwijs-Jeugdhulp is opgenomen in het hoofdstuk Onderwijs vanaf pagina 31.

Ook bij de arrangementen behandeling en begeleiding is de duur van de zorg toegenomen ten gevolge van Corona omdat de (behandel)doelstellingen niet binnen de gebruikelijke periode behaald konden worden. Daarnaast is sprake van een steeds weer toenemende complexiteit van hulpvragen en situaties. Ook de duur en zwaarte van de zorgarrangementen in de verwijzingen door de gecertificeerde instellingen blijven toenemen.

De grootste kostenpost bij Jeugdhulp wordt gevormd door de ZiN-arrangementen. Om binnen de begroting te blijven hadden we hierop een flinke daling moeten zien. De kosten ZiN stijgen echter met iets meer dan de indexering. Enerzijds dalen de kosten voor ZiN door de lumpsum financieringen voor crisishulp en de doelgroeparrangementen Onderwijs-Jeugdhulp, maar anderzijds is er ook een stijging op de ondersteuning door ZiN-arrangementen.

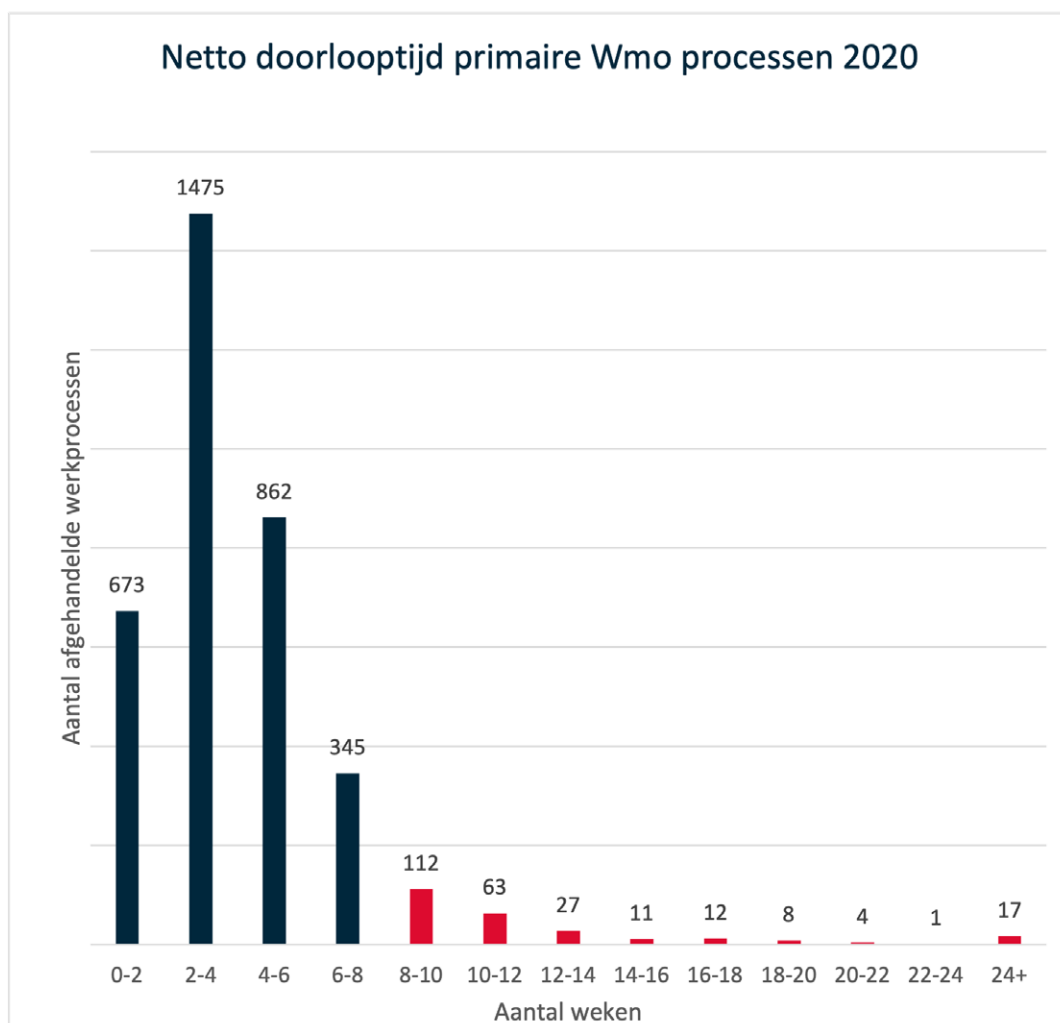
Moties

- doorlooptijden Wmo
- Wachtlijsten Jeugdhulp

Doorlooptijden Wmo

Op verzoek van de gemeenteraad rapporteren we vanaf 2019 over de doorlooptijden Wmo. We geven aan in hoeveel gevallen- aantal en procentueel – de toegestane wettelijke termijn van 8 weken is overschreden.

Uit afbeelding 9 en tabel 8 kan geconcludeerd worden dat van de 3.610 afgehandelde aanvragen - van melding tot beschikking – (maximale afhandelingstermijn 8 weken) 3.355 aanvragen, ofwel 93% tijdig en 7% niet tijdig is afgehandeld. Dit betekent dat de tijdigheid 6% hoger is ten opzichte van 2019.

Afbeelding 9

Netto doorlooptijden aanvragen Wmo in 2020	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Gemiddelde doorlooptijd in dagen (norm binnen 56 dagen)	38	33	31	26	25	25	26	28	28	29	27	24	28
Gemiddelde doorlooptijd in weken (norm binnen 8 weken)	5	4	4	3	3	3	3	3	4	4	3	3	4
Aantallen afgehandelde aanvragen	544	355	409	203	180	220	297	267	300	297	305	233	3.610

Tabel 8

Motie wachtlijsten Jeugdhulp

Conform de motie inzake wachtlijsten in de jeugdzorg is de afgelopen jaren gerapporteerd over de wachttijden tussen een toewijzing van jeugdhulp en de daadwerkelijke start van de hulp.

Daarbij is geconstateerd dat er nauwelijks wachttijd zit tussen toewijzing en start doordat de toewijzing administratief vaak pas verwerkt wordt als ook daadwerkelijk gestart kan worden. Met andere woorden, als een aanbieder geen plek heeft, wordt de toewijzing niet verstuurd.

Om een reëler en actueel beeld te krijgen van de wachtlijsten waar jongeren en ouders soms mee geconfronteerd worden, doet team inkoop twee keer per jaar een uitvraag bij alle aanbieders. Ook zijn aanbieders verplicht om actuele wachttijden duidelijk te vermelden op hun website.

De meest recente uitvraag van team inkoop per peildatum 1 oktober 2020 leverde het volgende beeld op. Regio breed gaven 14 van de 142 gecontracteerde aanbieders aan dat ze een wachtlijst hadden.

Dat waren voor het grootste deel GGZ-aanbieders, zoals ook landelijk wordt gerapporteerd. Dit wordt mede veroorzaakt door de lagere instroommogelijkheden tijdens de Coronamaatregelen waardoor jeugdigen langer moesten wachten.

In de regio stonden 188 jeugdigen op een wachtlijst, waarvan 53 in Maastricht. Aanbieders geven aan dat de wachtlijsten in de meeste gevallen worden veroorzaakt door interne capaciteitsproblemen.

Voor een deel gaat het ook om jeugdigen die een wachttijd accepteren omdat ze graag bij een specifieke aanbieder in zorg gaan.

Naast deze gemelde wachtlijsten is geconstateerd dat er knelpunten zijn in de verblijfsvormen. Verwijzers hebben meer moeite om een geschikte plek te vinden, met name in het gespecialiseerde verblijf. Ook dit is een landelijk beeld. Met de nieuwe aanbesteding en gunning per 1 januari 2022 van de intensief klinische jeugdhulp krijgen we hier meer sturen op. Naar verwachting wordt de gesloten en intensief klinische jeugdhulp per 1 januari 2022 gegund aan één samenwerkingsverband. Door dit partnerschap zijn we beter in positie om bij te sturen bij knelpunten.

Vanuit team Inkoop worden periodieke gesprekken met aanbieders gevoerd waarbij deze onder meer worden aangesproken op de wachtlijsten en hun aanpak daarvan. Samen met de toegangsmidwerker of - indien betrokken - een andere verwijzer, kan er met de jeugdige en ouders gekeken worden naar een andere zorgaanbieder die eerder met de hulp kan starten. Ook kan er in urgente situaties tijdelijk andere zorg ingezet worden totdat de gevraagde behandeling kan starten.

Natuurlijk is de impact van de Coronamaatregelen ook op de jeugdigen in Zuid-Limburg groot. In 2020 is een afname instroom Jeugdhulp te zien. Onduidelijk is nog wat de (structurele) effecten van Corona op Jeugdhulp zijn. De problematiek bij jeugdigen is opgelopen. Dit heeft ook het Rijk vastgesteld.

Verwijzers en ketenpartners geven aan zwaardere problematiek te zien. Zo wordt een toename gemeld van acute GGD-problematiek. Vanuit de gemeentelijke toegang is tijdens de lockdowns een afname in nieuwe aanvragen/meldingen geconstateerd, datzelfde geldt ook oor het aantal crisis- en Veilig Thuis meldingen.

Onderwijs

Speciaal Onderwijs en leerlingenvervoer 2020

Speciaal Onderwijs en Leerlingenvervoer

Het Speciaal Onderwijs is een voorzieningenniveau dat de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs faciliteren en waarvoor de directeuren van de Samenwerkingsverbanden de toegang verstrekken (TLV/Toelaatbaarheidsverklaring).

De gemeente Maastricht faciliteert het vervoer naar deze voorzieningen conform de Verordening Leerlingenvervoer. De gemeente heeft een zorgplicht ten aanzien van leerlingenvervoer via deze Verordening die is gekoppeld aan handicaps en beperkingen van kinderen en een afstandscriterium voor het vervoer van thuis naar de scholen voor speciaal onderwijs. Dit voorzieningenniveau staat onder druk vanwege nog steeds te hoge deelnamepercentages SO/VSO¹⁹ die niet stroken met de doelstellingen passend onderwijs en de daarbij opgelegde financiële vereveningsopgave met de Rijksoverheid waarvoor de samenwerkingsverbanden staan. Bij een toename van deelname speciaal onderwijs is geen afname van vervoerskosten in het kader van Leerlingenvervoer te verwachten.

Daarnaast kunnen leerlingen in de vorm van een maatwerkarrangement Jeugdhulp vervoer naar het speciaal onderwijs ontvangen.

Diverse afspraken en -aanpakken zijn volledig gericht op meer inclusief regulier onderwijs zoals: Het inrichten van de afstemming passend onderwijs-jeugdhulp in knooppunten op scholen, de basis op orde krijgen, doelgroeparrangementen inrichten in het SO en VSO, het inschakelen van het voorliggend veld, lichte hulp bieden en preventief werken en zo vroeg mogelijk en thuis nabij beginnen. Dat zal om een adaptiever leerlingenvervoer vragen dat in deze ontwikkeling meebeweegt en niet direct leiden tot minder vervoer. Vallen deze kinderen namelijk niet meer onder de Verordening Leerlingenvervoer zal een appél worden gedaan op maatwerkvervoer Jeugd.

In eerste instantie wordt altijd uitgegaan van de eigen kracht van het gezin en hun directe netwerk als het gaat om vervoer naar school. Normalisering is altijd het streven. Wanneer die eigen kracht onvoldoende is wordt gekeken naar de meest passende oplossing in het kader van de Verordening Leerlingenvervoer. In het knooppunt wordt de eigen kracht door de toegangsmedewerker onderzocht. Wat zijn de mogelijkheden-, maar wat zijn ook de belemmeringen in het organiseren van vervoer van- en naar school. Ook hier is zo normaal en eenvoudig (en dus kosteloos) het streven. Maar we weten dat dit niet altijd lukt voor sommige gezinnen om diverse redenen. De vervoersvoorzieningen uit de Verordening Leerlingenvervoer kunnen variëren van het vervoer per fiets, openbaar vervoer, kosten van het eigen vervoer en/of begeleiding tot aangepast vervoer. In het laatste geval kan de vervoersvoorziening leiden tot een maatwerkoplossing.

Vanuit een toekomstgerichte- en wijkgerichte aanpak werken we aan een inclusieve doorgaande leer- en ontwikkellijn voor alle kinderen in Maastricht. Het is wenselijk dat alle kinderen met- en zonder een beperking, leer- en/of gedragsprobleem samen naar dezelfde kindcentra gaan. Bij elkaar in de groep/klas zitten, van elkaar leren en samen werken. Dit zo thuis nabij mogelijk, want kinderen ontwikkelen zich optimaal als ze in hun eigen omgeving kunnen meedoen. Ketenpartners nemen gezamenlijk initiatieven om een passend aanbod voor alle kinderen binnen het kindcentrum te faciliteren. Een voorloper is de instapklas bij kindcentrum Manjefiek. Deze is gebaseerd op het uitgangspunt van kansrijk opgroeien. De instapklas is een plek waar kinderen voorzichtig kunnen instappen in het reguliere onderwijs en waarbij passende ondersteuning wordt aangeboden. Een preventief aanbod op maat: gewoon waar het kan en speciaal waar nodig.

¹⁹ Voor de definities van SO en VSO zie de bijlage op pagina 51.

Gebruik van de voorzieningen

Het dashboard op pagina 32 laat zien dat in 2020 612 leerlingen gebruik hebben gemaakt van een voorziening voor Speciaal Onderwijs. Dit is 1% meer dan in 2019 het geval was. 470 leerlingen hebben gebruik gemaakt van leerlingenvervoer. Dit is een daling van circa 2,5% ten opzichte van 2019. In totaal hebben 731 unieke leerlingen gebruik gemaakt van een voorziening voor speciaal onderwijs en/of leerlingenvervoer. De daling van het aantal leerlingen dat gebruik heeft gemaakt van Leerlingenvervoer zal mede bepaald zijn door Corona, aangezien scholen een tijd gesloten zijn geweest in 2020 en/of er digitaal thuisonderwijs is verzorgd.

Circa 57% van de leerlingen dat gebruik maakt van het Speciaal Onderwijs en/of Leerlingenvervoer is in de leeftijd van 4 t/m 11 jaar. Bijna 50% is in de leeftijd van 12 t/m 17 jaar.

Op de kaart van Maastricht wordt aangegeven hoeveel leerlingen met ondersteuning vanuit het Sociaal Domein woonachtig zijn in Maastricht, onderverdeeld naar buurt. Hoe donkerder de kleur, hoe meer leerlingen met ondersteuning in de betreffende buurt wonen:

De buurten met procentueel de meeste leerlingen met ondersteuning zijn:

1. Nazareth (16%)
2. Itteren (13%)
3. Jekerkwartier, Malberg, Malpertuis (12%)
4. Caberg, Pottenberg (11%)

Het deelnamepercentage voor het Speciaal basisonderwijs ligt op peildatum 01-10-2020 op 2,8% en het deelnamepercentage voor het Speciaal onderwijs op 2,6%. Deze percentages zijn nagenoeg gelijk aan de percentages op peildatum 01-10-2019. De deelnamepercentages in het (voortgezet) speciaal onderwijs dalen niet zoals verwacht, dat is een landelijk beeld.

Combinatie onderwijsvoorzieningen met Jeugdhulp

In het overzicht van de samenloop van Speciaal Onderwijs, leerlingenvervoer en Jeugdhulp is te zien dat bijna 57% van de leerlingen met een voorziening voor Speciaal Onderwijs en/of leerlingenvervoer daarnaast ook één- of meerdere vormen van Jeugdhulp ontvangt. De combinatie van Leerlingenvervoer en Jeugdhulp komt met ruim 24% het meeste voor. Bij deze groep leerlingen ontvangt 8% ook ondersteuning door de inzet van Begeleiding Groep en/of Begeleiding Individueel vanuit Jeugdhulp en ruim 5% ontvangt ondersteuning door de inzet van Behandeling vanuit Jeugdhulp.

Bij de leerlingen met een combinatie van Leerlingenvervoer, speciaal onderwijs en Jeugdhulp (circa 13%) zien we dat bij ruim 14% van de leerlingen ook ondersteuning wordt geboden door de inzet van Behandeling vanuit Jeugdhulp. Daarnaast zien we ook ondersteuning door de inzet van Begeleiding Groep en/of Begeleiding Individueel van ruim 26%. Bij de leerlingen met een combinatie van speciaal onderwijs en Jeugdhulp (bijna 20%) zien we dat ruim 19% ondersteuning in de vorm van behandeling individueel en/of –groep ontvangt en bijna 18% ondersteuning ontvangt door de inzet van begeleiding individueel en/of –groep vanuit Jeugdhulp. De overige vormen van ondersteuning zijn: JB/JR²⁰, Dyslexie, Pleegzorg, Verblijf Jeugd en Jeugd overig.

²⁰ Zie voor de definitie van JB/JR de bijlage op pagina 51.

Doelgroeparrangementen Onderwijs-Jeugdhulp

De gemeente Maastricht is in 2018 gestart met een aantal proeftuinen voor de inrichting- en ontwikkeling van Doelgroeparrangementen Onderwijs-jeugdhulp. Deze ontwikkeling- en voorzieningen worden nu structureel ingericht binnen de gemeenten van Zuid-Limburg.

Doelgroeparrangementen onderwijs-jeugdhulp zijn bedoeld voor de scholen van het speciaal (basis) onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Kenmerkend is dat de ondersteuning vanuit Jeugdwet ingericht wordt als zorg op school, waarvoor school en eventuele zorgaanbieders met partners uit het voorliggend veld op locatie van de school (vindplaats is werkplaats) samenwerken rond een groep jeugdigen. Dat geldt bijvoorbeeld voor jeugdigen met complexe onderwijs- en ondersteuningsvragen die het gevolg zijn van zintuiglijke en fysieke beperkingen of psychische klachten en aanzienlijke gedragsproblemen.

De doelgroeparrangementen Onderwijs-Jeugdhulp zijn een manier om meer samenhang te creëren in de ondersteuning die op verschillende terreinen geboden wordt. Doelgroeparrangementen Onderwijs-Jeugdhulp zijn bedoeld om de samenwerking tussen school en jeugdhulp met thuis (ouders/voogden) en jeugdige zo op elkaar te laten aansluiten dat de school inclusiever wordt en dat jeugdigen zoveel mogelijk “gewoon” kunnen meedoen, zonder dat er hiervoor specifieke (individuele- of maatwerk) arrangementen jeugdhulp nodig zijn.

Uit de individuele evaluatie van de scholen die als proeftuin hebben meegedaan aan de doelgroeparrangementen onderwijs-jeugdhulp zijn de volgende ontwikkelingen geconstateerd. De inzet van Doelgroeparrangementen op een school maakt een verschuiving van individueel arrangeren naar collectief arrangeren wat betreft de zorg op school. In de praktijk heeft dit als resultaat dat scholen effectiever- en efficiënter samenwerken met zorgaanbieders in- en om de school. Dit heeft een positief effect op de interprofessionele samenwerking, samenwerking met ouders en afstemming met de gezinssituatie. Professionals en ouders voelen zich gehoord en betrokken. De deskundigheid op school is vergroot. De Jeugdhulp komt naar de omgeving van het kind.

Door de ontwikkeling van kwantitatieve- en kwalitatieve data kunnen we in de toekomst de ontwikkelingen, resultaten en effecten volgen en monitoren.

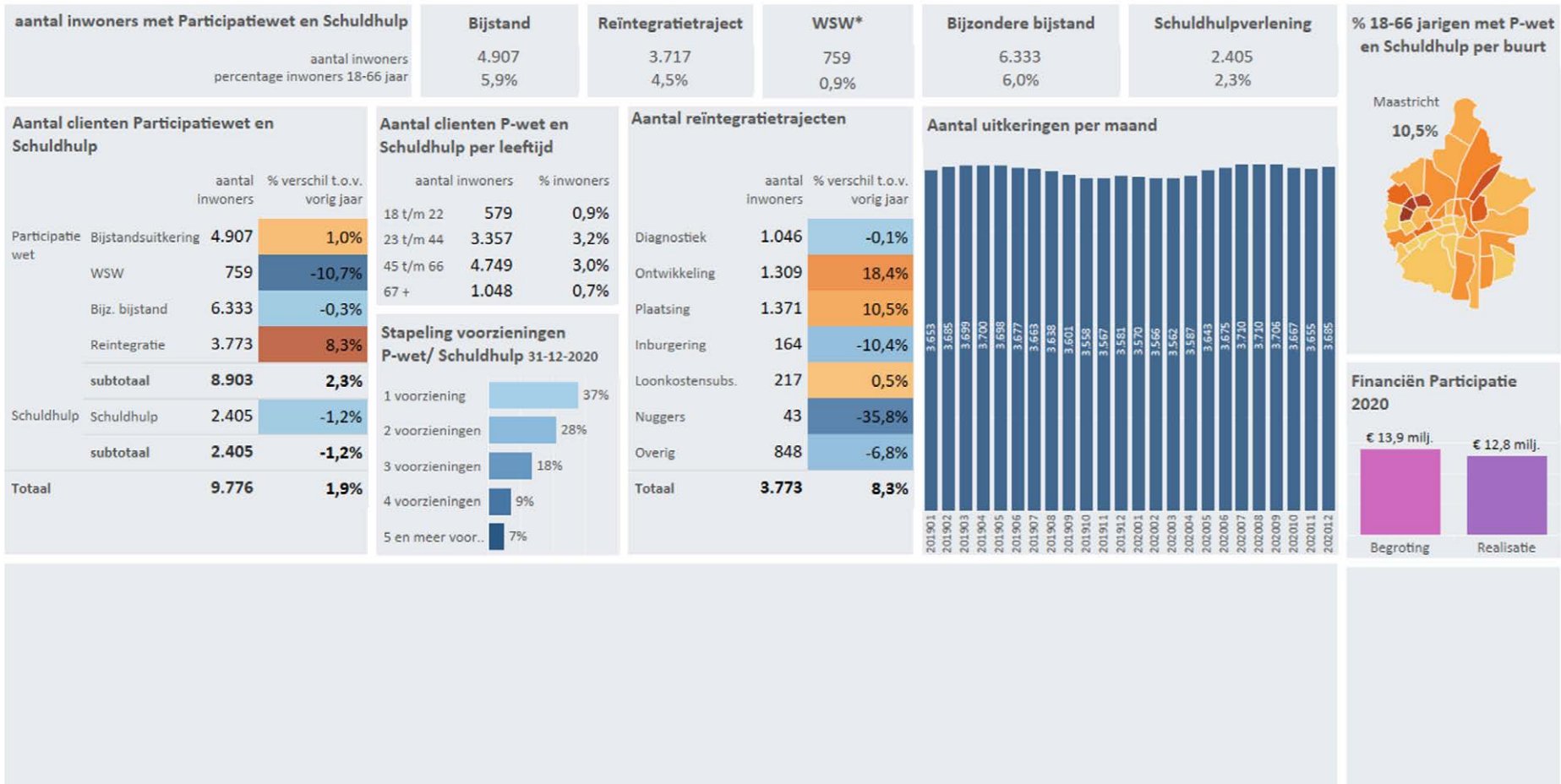
Financiën Onderwijs

Lasten/baten	Jaarbedragen x € 1 mln. onderdeel	Jaar	
		2019	2020
Begroting	Begroting leerlingenvervoer	€ 0,6	€ 0,9
Lasten	Lasten leerlingenvervoer	€ 0,9	€ 0,8
Resultaat	Resultaat leerlingenvervoer	€ -0,3	€ 0,1

Tabel 9

Participatiewet en Schuldhulpverlening

Participatie en Schuldhulpverlening

Gebruik van de voorzieningen

Het dashboard op pagina 37 laat zien dat in 2020 9.776 inwoners één- of meerdere voorzieningen hebben ontvangen in het kader van de Participatiewet en Schuldhulpverlening. Dit is bijna 2% meer dan in 2019. Bij de Participatiewet is een stijging van ruim 2% van het aantal inwoners met ondersteuning ten opzichte van 2019. Het aantal inwoners met schuldhulpverlening is gedaald met ruim 1%.

In 2020 heeft 5,9% van de Maastrichtse inwoners een bijstandsuitkering en 6% van de inwoners ontvangt Bijzondere Bijstand. Circa 62% van de inwoners met ondersteuning op het gebied van de Participatiewet en/of Schuldhulpverlening ontvangt meer dan 1 voorziening.

Circa 83% van de inwoners met een voorziening op grond van de Participatiewet en/of Schuldhulpverlening zit in de leeftijdscategorie van 23 t/m 66 jaar.

Op de kaart van Maastricht wordt aangegeven hoeveel inwoners met ondersteuning vanuit het Sociaal Domein woonachtig zijn in Maastricht, onderverdeeld naar buurt. Hoe donkerder de kleur, hoe meer inwoners met ondersteuning in de betreffende buurt wonen. De buurten met procentueel de meeste inwoners met ondersteuning zijn:

1. Pottenberg (32%)
2. Malpertuis (30%)
3. Caberg (26%)
4. Nazareth (24%)

Participatiewet

Binnen de Participatiewet zien we dat het aantal inwoners met een bijstandsuitkering is gestegen met 1% ten opzichte van 2019. Gemiddeld zijn er in 2020 3.645 bijstandsuitkeringen per maand verstrekt. Dit is nagenoeg gelijk aan het aantal uitkeringen per maand in 2019.

Het aantal inwoners met een re-integratietraject is gestegen met ruim 8%. Dit is een positieve ontwikkeling omdat er hierdoor een stevigere focus is op het krijgen van (betaald) werk. Hieruit blijkt dat de optimalisatie van de uitvoering re-integratie haar vruchten afwerpt. Hierbij hebben de vier ketenpartners re-integratie, te weten SZMH, Podium24, Annex en MTB, hun processen en werkzaamheden nog beter op elkaar afgestemd, waardoor zij er in zijn geslaagd om inwoners optimaal te laten profiteren van de mogelijkheden en kansen die er zijn.

Bij 75% van de re-integratietrajecten gaat het om diagnostiek, ontwikkeling en/of plaatsing (zie tabel 10). Met name de trajecten voor ontwikkeling en plaatsing zijn aanzienlijk gestegen ten opzichte van 2019 (respectievelijk 18% en 11%). Het aantal Nuggers is in 2020 het meest gedaald met bijna 36%.

Reintegratietraject	2020
Diagnostiek	1.046
Ontwikkeling	1.309
Plaatsing	1.371
Inburgering	164
Loonkostensubs.	217
Nuggers	43
Overig	848
Totaal aantal unieke personen	3.773

Tabel 11

Diagnose-plaatsing-ontwikkeling vormt het centrale drieluik in het re-integratiebeleid dat door de Raad is vastgesteld. Vanuit een goede diagnose aan de kop van het proces worden inwoners meteen in een situatie van werken gebracht (plaatsing) om zich van daaruit verder te ontwikkelen. De diagnose wordt bij voorkeur in een werkomgeving/ praktijksituatie gedaan, waar dan iemands mogelijkheden in beeld worden gebracht en wordt bezien wat de kortste weg naar werk is. Uitgangspunt is dat mensen na de diagnose in regulier werk worden geplaatst. Is het dan nog niet mogelijk, dan in een vorm van gesubsidieerd werk of werken met behoud van uitkering. Het is namelijk bekend dat als mensen aan het werk gaan, er iets gebeurt; ze komen “in beweging” (vooral ook mentaal) waardoor er ruimte ontstaat voor verdere groei en ontwikkeling om uiteindelijk duurzaam aan het werk te blijven. De gemeente treedt hierbij faciliterend/ondersteunend op, onder meer door de noodzakelijke instrumenten/trajecten in te zetten.

In 2020 zijn 1.346 trajecten van Podium 24 ingezet (zie tabel 11). In circa 87% (1.169) gaat het om een Plaatsingstraject.

Bij zowel het aantal personen met een Wsw-dienstverband en het aantal inwoners met bijzondere bijstand zien we dat er een daling is van het aantal unieke personen. Bij het aantal personen met een Wsw-dienstverband is er sprake van een natuurlijk verloop omdat de regeling is afgesloten voor nieuwe instroom. Voor de daling van het aantal personen met bijzondere bijstand is geen verklaring te benoemen.

Bij het aantal inwoners met een Wsw-dienstverband gaat het om de personen die ook woonachtig zijn in de gemeente Maastricht. Daarnaast draagt de gemeente Maastricht financiële verantwoordelijkheid voor Wsw-dienstverbanden van personen die niet woonachtig zijn in de gemeente Maastricht. Deze financiële verantwoordelijkheid is een wettelijke verantwoordelijkheid- en plicht- vanuit de Wet sociale werkvoorziening en de daarbij horende Rijksfinanciering. De financieringsystematiek is een aantal jaar geleden landelijk aangepast van “woongemeente” naar “werkgemeente. Op basis van “woongemeente” had de gemeente Maastricht een financiële relatie met alle sw-bedrijven waar inwoners van onze gemeente in een Wsw-dienstverband actief waren. Op basis van “werkgemeente” hebben we nu alleen nog een financiële relatie met het sw-bedrijf dat in onze gemeente gevestigd is c.q. waar wij (groot)aandeelhouder van zijn. Zodoende zijn we- samen met de beide andere aandeelhouders Eijsden-Margraten en Meerssen – financieel verantwoordelijk voor sw-medewerkers van de MTB die inwoners zijn van de gemeente Maastricht én voor de sw-medewerkers die niet uit Maastricht, Eijsden-Margraten of Meerssen afkomstig zijn. De verantwoordelijkheid voor die laatste groep wordt over de drie gemeenten verdeeld naar rato van de aandelen (voor gemeente Maastricht 79%). Gelijktijdig dragen wij geen financiële verantwoordelijkheid meer voor Maastrichtse inwoners die bij een ander sw-bedrijf werken. Daarvoor ontvangt een andere “werkgemeente” de Rijksbudgetten.

Schuldhulpverlening

Het aantal inwoners met schuldhulpverlening is gedaald met ruim 1%. De Kredietbank Limburg had voor 2020 echter een prognose gesteld van + 14%. Het feit dat er nu zelfs sprake is van een lichte daling heeft direct te maken met het feit dat de laagdrempeligheid richting deze ondersteuning (wijkservicepunten, open inlooppreekuren enz.) door Corona is verdwenen; mensen moeten van tevoren een afspraak maken. De Kredietbank Limburg verwacht de stijging van 14% nu over 2021 ook gezien de ervaring dat burgers het vragen voor ondersteuning lang uitstellen. Tegelijkertijd wordt er volop ingezet om schulden zo snel mogelijk op te lossen; voor ze problematisch worden. In 2020 liep bij SZMH, in samenwerking met Trajekt en de Kredietbank Limburg, de pilot Vroegsignalering betalingsachterstanden Vaste Lasten; in deze pilot waren er slechts enkele lokale signaalpartners die maandelijks de signalen van achterstanden doorgaven. Sinds 1 januari 2021 is Vroegsignalering een wettelijke verplichting geworden. Hierdoor zijn wij als gemeente in staat om mensen pro-actief te benaderen met een hulpaanbod. Naast onze lokale partners geven nu ook alle landelijke partners (energieleveranciers, ziektekostenverzekeraars) hun signalen door. Bij oplevering van deze monitor zijn de concrete effecten van Vroegsignalering op het aantal zware schuldhulpverleningstrajecten nog niet te duiden. Er vindt monitoring plaats waardoor we vanaf eind 2021 een beter beeld kunnen schetsen van deze effecten.

In 2020 is het Aanvalsplan Armoede vastgesteld. Het grootste deel van de hierin genoemde acties zijn afgerond of lopende. Het gaat dan bijvoorbeeld om extra inzet van vrijwilligers, een nieuwe website van SZMH en het ontwikkelen van een Maastrichtse armoede-app.

Tenslotte is in 2020 gestart met de voorbereidingen op de gemeentelijke schuldhulpverlening aan ondernemers. Sinds 1 januari 2021 is dit een wettelijke verplichting. Aangezien specifieke kennis voor deze doelgroep en hun problematiek hier essentieel is, is er een pilot gestart waarbij de hulp aan ondernemers met schulden vanuit verschillende expertises wordt gezien en ingezet.

Financiën

Als gevolg van Corona is het Participatiebudget W-deel niet volledig besteed. Na afloop van het jaar resteert een klein overschot van € 0,4 mln. Hierin zit een effect van € 80.000 vanwege BTW die sinds kort kan worden gecompenseerd. Daarnaast laat het Wsw-Rijksbudget (bedoeld voor de loonkosten van de sw-medewerkers en vervat in deze post) een dalende trend zien a.g.v. het slot op de regeling én bezuinigingen door de Rijksoverheid. Omdat de besparingsmogelijkheden bij het sw-bedrijf en gemeente zeer beperkt zijn, leidt dit tot een oplopende exploitatiebijdrage aan het sw-bedrijf.

Categorie	Lasten/baten	Jaarbedragen x € 1 mln. onderdeel	Jaar	
			2019	2020
Participatie (W-deel en Wsw-deel)	Lasten	Lasten Participatie (W-deel en Wsw-deel)	€ 26,2	€ 22,8
	Begroting	Begroting Participatie (W-deel en Wsw-deel)	€ 26,3	€ 23,2
	Resultaat	Resultaat Participatie (W-deel en Wsw-deel)	€ 0,1	€ 0,4
Participatiewet I-deel / BUIG	Lasten	Lasten Participatiewet I-deel / BUIG	€ 52,7	€ 54,6
	Begroting	Begroting Participatiewet I-deel / BUIG	€ 55,8	€ 55,6
	Resultaat	Resultaat Participatiewet I-deel / BUIG (lasten)	€ 3,1	€ 0,9
	Baten	Baten Participatiewet I-deel / BUIG	€ -62,5	€ -64,6
	Begroting baten	Begroting baten Participatiewet I-deel / BUIG	€ -64,8	€ -64,8
	Resultaat	Resultaat Participatiewet I-deel / BUIG (baten)	€ -2,3	€ -0,2
	Resultaat lasten/baten	Resultaat lasten/baten Participatiewet I-deel / BUIG	€ 0,8	€ 0,7

Tabel 12

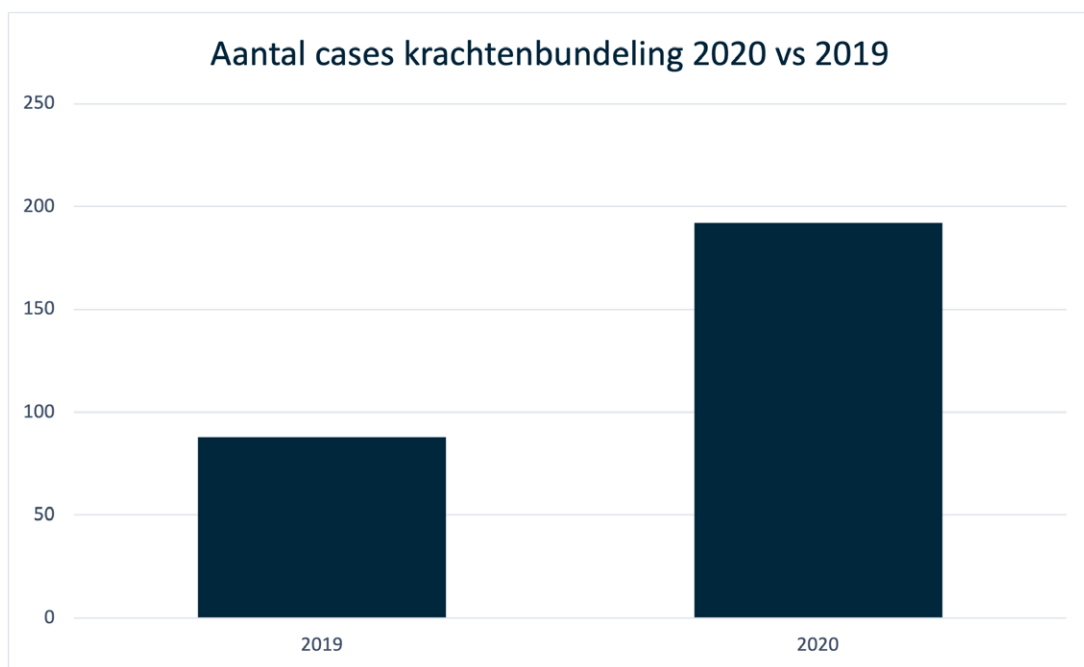
Projecten

Krachtenbundeling / Sociaal Team Plus

Bij de Krachtenbundeling/Sociaal Team Plus²¹ werken we dicht in de buurt, whitelabel. Er is een samenspel ontstaan waardoor de burger snel geholpen kan worden. De Krachtenbundeling is gestart met het onderdeel begeleiding individueel jeugd en Wmo met als doelstelling gelijkblijvende kosten bij een groter bereik. We hebben meer mensen kunnen helpen met gelijkblijvende kosten voor het onderdeel Wmo. De kosten zijn ten opzichte van 2018 gelijk gebleven. Bij jeugd is dat nog niet gelukt. Dat heeft vooral met een capaciteitsprobleem te maken. In eerste instantie was er vanuit Team Jeugd minder inzet mogelijk vanwege deels andere taken. Vanuit een zorgpartner werd minder inzet geleverd vanwege onduidelijkheid over de afspraken. Er wordt nu ingezet op de doorontwikkeling. De zorgpartner biedt nu ook 36 uur per week en de inzet vanuit team Jeugd is opgepakt. Het effect van de Krachtenbundeling is een groter bereik tegen gelijkblijvende kosten en het veel informeel- of voorliggend kunnen oppakken van hulpvragen.

Het aantal cases dat in de krachtenbundeling zijn opgepakt is in 2020 met 118% gestegen ten opzichte van 2019 (zie afbeelding 10). Gemiddeld zijn er in 2019 7 cases per maand opgepakt en in 2020 16 cases per maand. In 2020 zijn er in de maanden januari, maart en september aanzienlijk meer cases opgepakt. (Gemiddeld 27 cases per maand).

De Krachtenbundeling is op 16 mei 2019 gestart. Dat verklaart deels het verschil in cijfers van 2020 ten opzichte van 2019. Het duurde ook even voordat het team “draaide”.

Afbeelding 10

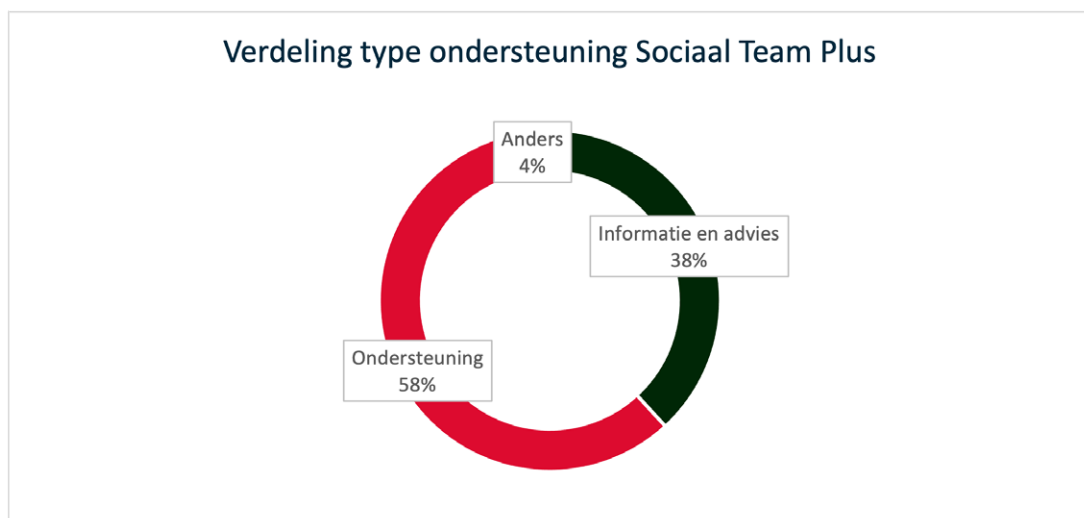
Tabel 13 geeft aan wat het aantal cases zijn dat het Sociaal Team Plus per buurt heeft opgepakt.

Buurt	2019	2020
Malberg	62	146
Boschpoort	12	37
Oud-Caberg	14	26
Totaal	88	209

Tabel 13

²¹ Krachtenbundeling is de naam van het project. Naar burgers toe hanteren we sociaal team plus. De naam sociaal team was bij burgers bekend. De plus geeft weer dat dit team ook andere taken doet dan een regulier sociaal team.

In 58% van de gevallen is er ondersteuning/begeleiding gegeven door het Sociaal Team Plus. In 38% van de gevallen is er informatie en advies gegeven (zie afbeelding 11 op de volgende pagina).

Afbeelding 11

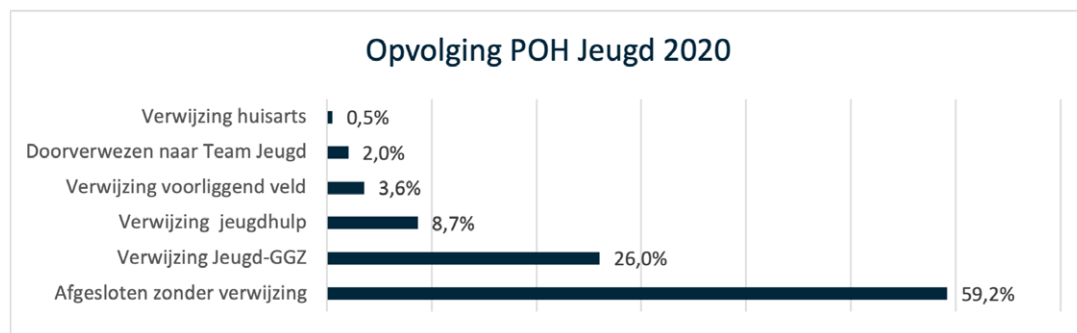
POH-Jeugd

De Praktijkondersteuner Jeugd (POH-jeugd) ondersteunt huisartsen bij de zorg aan kinderen en jeugdigen van 0 tot 19 jaar. Huisartsen verwijzen naar een POH Jeugd voor een betere integrale verheldering van de hulpvraag van een kind/jeugdige/ouder waardoor er meer passende begeleiding kan worden geboden. In totaal hebben in 2020 362 intakes plaatsgevonden door POH-jeugd (zie tabel 14). Het gaat om een drietal POH-jeugd teams: Zuid, Noord-Oost en Noord-West waarbij ongeveer 1/3 van het totaal aantal cases per team wordt opgepakt.

Team	Aantal cases
Zuid	136
Noord-Oost	115
Noord-West	111
Totaal	362

Tabel 14

In ruim 59% wordt de intake afgesloten door het team POH Jeugd zonder dat er een verwijzing plaatsvindt (zie afbeelding 12). In 26% van de gevallen wordt de casus doorverwezen naar Jeugd-GGZ.

Afbeelding 12

Doordat de POH Jeugd meer kennis en tijd heeft om een inschatting van de problematiek te maken is de triage verbeterd. Daardoor vinden de verwijzingen naar de specialiserende Jeugdzorg beter onderbouwd en meer doordacht plaats, waardoor deze dus beter aansluit bij de hulpvraag van de jeugdige en/of ouder(s). De resultaten uit de evaluatie van de POH Jeugd laten bovendien zien dat de samenwerking in de zorg rondom jeugdigen enorm is verbeterd en dat de tevredenheid over deze samenwerking en de inzet van de POH Jeugd hoog is. Vooral de laagdrempelige en snelle toegang tot (meer specialistische) kennis worden gezien als belangrijke voordelen.

De inzet van de POH Jeugd heeft ervoor gezorgd dat er minder verwijzingen gedaan worden, met name door huisartsen, naar de gespecialiseerde Jeugd GGZ/Jeugdhulp. Het merendeel van de jeugdigen die voorheen verwezen zouden zijn naar de gespecialiseerde Jeugd GGZ/Jeugdhulp, zijn nu begeleid (ondersteund) door de POH Jeugd in een kortdurend traject.

In het “eindrapport POH Jeugd in Maastricht-Heuvelland” is de kostenbesparing door de inzet van POH Jeugd voor gemeenten berekend voor het jaar 2019. Ervan uitgaande dat alle jeugdigen die in 2019 begeleid (ondersteund) zijn door de POH Jeugd, die voorheen verwezen zouden zijn naar gespecialiseerde Jeugd GGZ/Jeugdhulp, kan geconcludeerd worden dat de inzet van de POH Jeugd in 2019 een besparing heeft opgeleverd van ruim € 430.000 voor de gemeente Maastricht.

Bedrijfsvoering

Beroep / Bezwaar / Klachten

Tabel 15 laat zien dat in 2020 in alle gevallen minder beroepszaken, bezwaarschriften en/of klachten zijn afgehandeld met uitzondering van een toename van 1 bezwaarschrift Jeugd en 1 klacht bij Leerlingenvervoer.

Aantal	Beleidspijler							
	Jeugd		Onderwijs Leerlingenvervoer		Participatiewet		Wmo	
Onderdeel	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Beroepszaken	0	0	4	0	51	23	7	5
Bezwaarschriften	1	2	48	37	203	170	74	53
Klachten	8	1	0	1	43	22	9	6

Tabel 15

In alle gevallen is het percentage beroepszaken, bezwaarschriften en/of klachten dat gegrond is verklaard 0% of gelijk gebleven ten opzichte van 2019 met uitzondering van de bezwaarschriften Leerlingenvervoer, de bezwaarschriften- en klachten bij de participatiewet en de bezwaarschriften Wmo. Het verschil is met een stijging van 15% het grootst bij de bezwaarschriften Wmo (zie tabel 16).

% Gegrond	Beleidspijler							
	Jeugd		Onderwijs Leerlingenvervoer		Participatiewet		Wmo	
Onderdeel	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Beroepszaken	0%	0%	50%	0%	10%	4%	57%	0%
Bezwaarschriften	0%	0%	4%	5%	11%	15%	27%	42%
Klachten	0%	0%	0%	0%	0%	5%	0%	0%

Tabel 16

Cliëntervaringsonderzoek Jeugdhulp in coronatijd

Clïëntervaringsonderzoek Jeugdhulp in coronatijd

De gemeente Maastricht haalt sinds december 2017 clïëntervaringen op van ouders en jongeren die gebruik maken van de gemeentelijke dienstverlening Jeugd (voor jeugdhulp) ter verbetering van de dienstverlening Jeugd. Aanvullend op dit doorlopende evaluatieonderzoek gaat de gemeente ook in gesprek met clïënten van Jeugd rondom actuele thema's. Zo is dit jaar een onderzoek gedaan naar de effecten van Corona op de dienstverlening Jeugdhulp van SZMH.

In het kader van dit onderzoek zijn er 13 ouders bevroegd over hun ervaringen met de dienstverlening Jeugd. Het is niet gelukt om jongeren te befragen. Het bleek lastig om ouders te vinden die mee wilden werken aan het onderzoek. Het vermoeden is dat de bereikte groep ouders niet helemaal representatief is voor de populatie die aanklopt bij SZMH voor jeugdhulp. De interviews hebben plaatsgevonden in de periode november 2020 tot maart 2021.

Aan de ouders is gevraagd wat de impact van Corona is op (de problematiek van) de kinderen. Daar is heel wisselend op geantwoord. Uiteraard is het heel afhankelijk van de problematiek én de leeftijd van de kinderen. Het valt op dat ouders die al wat oudere kinderen hebben (vanaf middelbare schoolleeftijd) wat vaker zorgen uitspreken dan ouders met jongere kinderen die nog op de basisschool zitten. Het merendeel van de ouders geeft aan dat de hulpvraag niet is veranderd door de Coronaperiode. De ervaringen op het (geven) van thuisonderwijs zijn wisselend. Zo werd het voor ouders als een enorme belasting ervaren. De kinderen zelf hebben hier een wisselende ervaring mee. Sommige vinden het thuisonderwijs "fantastisch", andere missen school of raken de connectie met school kwijt. Voor sommige kinderen heeft de rust en regelmaat van het thuisonderwijs juist gunstig uitgedaakt (vooral bij de jongere kinderen) terwijl andere kinderen juist een leerachterstand hebben opgelopen.

In het onderzoek is gevraagd naar:

1. Wat is er veranderd in de dienstverlening Jeugd?
2. Wat is er positief en negatief aan deze veranderingen?
3. Wat deden deze veranderingen voor hun gevoel van eigen kracht en eigen regie?

1. Wat is er veranderd in de dienstverlening Jeugd?

Uit het onderzoek blijkt dat er weinig live contact plaatsvindt tussen de consulenten en de ouders en kinderen. Heel soms vindt er een ontmoeting plaats: In een grote ruimte in het gemeentehuis op gepaste afstand of thuis met inachtneming van de maatregelen. Op de vraag naar wat er veranderd is in de dienstverlening vanuit Jeugdhulp van SZMH is zeer wisselend geantwoord:

- Ongeveer de helft van de ouders geeft aan dat er weinig tot niets in de dienstverlening is veranderd.
- Voor de Coronaperiode was er persoonlijk contact met de consulent Jeugd. Tijdens de Coronaperiode is dat ingewisseld voor frequenter telefonisch contact.
- Sinds Corona is er nog amper contact met de consulent.
- De gesprekken met de consulent bleven thuis plaatsvinden met inachtneming van de Coronaregels.
- Er zijn in de Coronaperiode meer opties voor contact met de gemeente ontstaan. Vroeger kon het telefonisch, maar nu ook via MS-teams, WhatsApp en nog steeds telefonisch. En er is via beeldbellen dus een contactoptie waarbij je elkaar kunt zien.

2. Wat is er positief en negatief aan deze veranderingen?

Negatieve ervaringen:

- Er zijn ouders die het vervelend vinden om te beeldbellen. Het is anders communiceren dan live.
- 1-op-1 contact is heel belangrijk en de hulp komt minder goed van de grond nu alles online gaat.
- Er ontstaan veel fouten in de communicatie die er niet zijn wanneer mensen live bij elkaar komen.
- Slechtwerkende internetverbinding en niet optimale privéomstandigheden.
- Consulent lijkt overbelast wat ouder meer werk bezorgt.
- Corona wordt als excuus aangegrepen voor minder contact.

Positieve ervaringen:

- Er zijn in de Coronaperiode meer opties voor contact met de gemeente ontstaan.
- Een aantal ouders ziet wel een andere dienstverlening vanuit Jeugdhulp van SZMH, maar merken op dat Jeugdhulp van SZMH het goed heeft opgelost.
- Het voordeel van het telefonisch contact is dat er veel frequenter contact is geweest en dat er beter tussentijds wordt geïnformeerd.

3. Wat deden deze veranderingen voor hun gevoel van eigen kracht en regie?

Het blijkt voor ouders lastig om de veranderingen in de hulp- en dienstverlening te koppelen aan het gevoel van eigen kracht en eigen regie. Wel is er één en ander genoemd door ouders:

- Een aantal ouders geeft aan dat hun kind juist vooruitgang heeft geboekt dankzij Corona door de rust en regelmaat van thuis(onderwijs).
- Het meer thuis zijn van ouders en kinderen leidt soms tot scherpere observaties vanuit de ouders, waardoor bepaalde problematiek duidelijker kan worden voor de ouders.
- Sommige ouders maken zich zorgen over het minimaliseren van sociale interacties.

Met betrekking tot de zelfredzaamheid van de kinderen wordt aangegeven dat kinderen nog niet zelfredzaam zijn voor hun leeftijd of dat het lastig is om hier iets over te zeggen doordat er in deze periode zoveel gebeurt in de hoofden van kinderen. De ouder ziet wel dat de kinderen op een gegeven moment toch vastlopen.

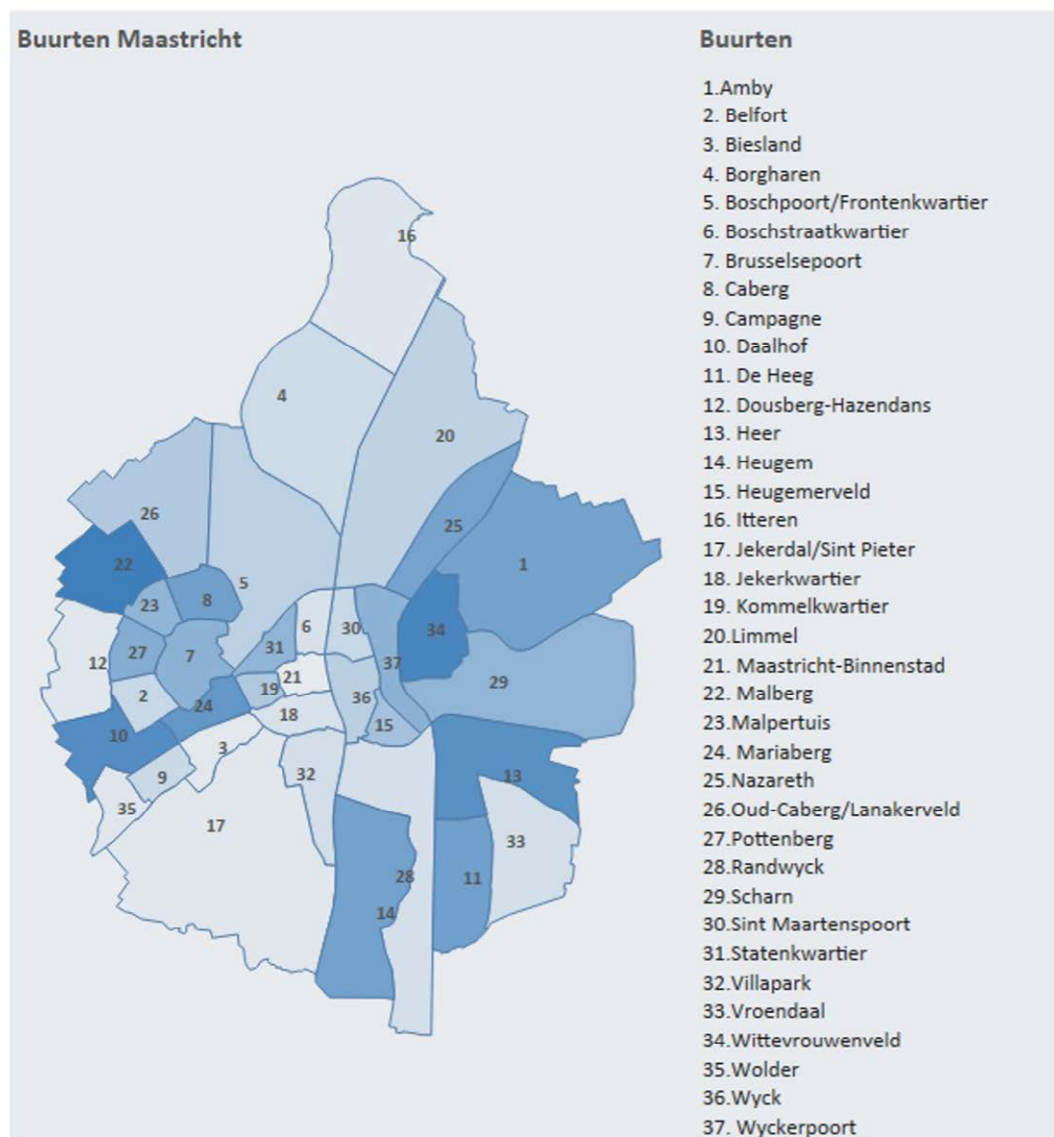
Bijlagen

- Definities
- Kaart Maastricht met buurtindeling
- Indeling voorzieningen Wmo en Jeugdhulp

Definities

- **< 1 jaar:** betekent dat het huishouden binnen een jaar is ingestroomd en uitgestroomd uit het sociaal domein.
- **Algemene voorzieningen:** het aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning.
- **Arrangement:** Een compleet pakket waarbij zorg wordt ingezet en onderscheid gemaakt wordt in complexiteit en intensiteit, om het vastgestelde doel en resultaat te bereiken. Dit biedt de zorgaanbieder een budgettaire grondslag voor het leveren van hulp overeenkomstig de leveringsopdracht.
- **Beleidspijler:** binnen het Sociaal Domein zijn 5 beleidspijlers: Wmo, Jeugdhulp, Onderwijs, Participatiewet en Schuldhulpverlening.
- **BOR:** Begeleide omgangsregeling
- **Gelijk gebleven:** betekent dat het huishouden niet is veranderd qua type ondersteuning/doelgroep profiel.
- **Instroom:** betekent dat het huishouden nieuw instroomt in het sociaal domein. Dit huishouden heeft ondersteuning nodig terwijl het dat een jaar geleden nog niet nodig had.
- **JB/JR:** Jeugdbescherming en Jeugdreclassering
- **Maatwerkvoorzieningen:** een op behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van zorg en diensten Zvw (bijv. verpleging en persoonlijke verzorging); hulpmiddelen, woningaanpassing en andere maatregelen ten behoeve van o.a. de zelfredzaamheid.
- **PGB:** Persoonsgebonden Budget
- **SO:** Speciaal Onderwijs
- **Uitstroom:** houdt in dat het huishouden uitstroomt uit het sociaal domein. Dit huishouden heeft geen ondersteuning meer nodig.
- **VSO:** Voortgezet Speciaal Onderwijs
- **ZiN:** Zorg in Natura

Kaart Maastricht met buurtindeling

Indeling voorzieningen Wmo en Jeugdhulp

Beleidspijler			
Jeugd		Wmo	
Hoofdarrangement	Voorziening	Hoofdarrangement	Voorziening
Begeleiding Groep	Begeleiding Groep laag	Begeleiding Groep	Begeleiding Groep licht
	Begeleiding Groep midden		Begeleiding Groep midden
	Begeleiding Groep hoog		Begeleiding Groep zwaar
Begeleiding Individueel	Begeleiding Individueel laag	Begeleiding Individueel	Begeleiding Individueel laag
	Begeleiding Individueel midden		Begeleiding Individueel hoog
	Begeleiding Individueel hoog	Beschermd Wonen	Beschermd Wonen Basis
	Begeleiding Individueel maatwerk		Beschermd Wonen Licht
Behandeling Groep	Behandeling Groep laag	Beschermd Wonen Zonder Verblijf	Beschermd Wonen Zonder Verblijf
	Behandeling Groep midden		Dagbesteding Beschermd Wonen
	Behandeling Groep hoog		Toeslag Basis
Behandeling Individueel	Behandeling Individueel Medicatie-controle	Toeslag Licht	Toeslag Licht
	Behandeling Individueel Start		Toeslag Verpleging
	Behandeling Individueel Laag	Hulp bij huishouden	Hulp bij huishouden
	Behandeling Individueel Midden	Kortdurend Verblijf	Kortdurend verblijf
	Behandeling Individueel Hoog	Rolstoelvervoer	Rolstoelvervoer
	Behandeling Individueel Intensief	Voorzieningen Wmo	Collectief vervoer
Dyslexie	Dyslexie		Electrische rolstoel
JB/JR	Jeugdbescherming		Rolstoel
	Jeugdreclassering		Scootmobiel
Jeugd overig	BOR rechtbank		Scootmobielpool
	BOR vrijwillig		Traplift
	Landelijk transitiearrangement		Verhuisindicatie
	Regie		Vervoersvoorziening
Pleegzorg	Pleegzorg		Woningaanpassing
Verblijf jeugd	Crisishulp Jeugd		Woonvoorziening
	Gezinshuizen		
	Logeren Jeugd		
	Verblijf Jeugd		

